

JAARVERSLAG 2020

RSG WOLFSBOS

**WIJ
ZIEN
JOU**

Inhoudsopgave

1. VOORWOORD DIRECTEUR-BESTUURDER.....	3
2. VISIE EN BESTURING	4
2A. VISIE.....	4
2B. BESTURING	4
2C. NALEVING BRANCHECODE	4
3. VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT.....	5
4. GEVOERDE BELEID 2020	10
4A. ONDERWIJSKUNDIG BELEID	10
4B. CORONA.....	13
4C. RESULTATEN/EVALUATIE PER SCHOOLSOORT	14
4D. TOETSING EN EXAMINERING	17
4E. BELANGHEBBENDEN.....	17
4F. DUURZAAMHEID	18
4G. KLACHTENAFHANDELING	19
4H. SAMENWERKING MET DE GMR	19
5. BEDRIJFSVOERING	20
5A. FACILITAIR/ICT.....	20
5B. PERSONEEL	21
5C. KWALITEITSZORG.....	23
5D. FINANCIËN.....	24
5E. CONTINUÏTEITSPARAGRAAF	30
5F. RISICOPARAGRAAF	35
6. JAARREKENING.....	37
6A. GRONDSLAGEN VOOR DE JAARREKENING 2020.....	37
6B. BALANS PER 31 DECEMBER NA RESULTAATSBESTEMMING	43
6C. STAAT VAN BATEN EN LASTEN.....	45
6D. KASSTROOMOVERZICHT.....	46
6E. TOELICHTING OP DE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS.....	47
6F. MODEL G VERANTWOORDING SUBSIDIES	51
6G. NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN	52
6H. TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN	53
6I. WNT-NORMERING BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN PUBLIEKE EN SEMIPUBLIEKE SECTOR.....	57
6J. VOORSTEL BESTEMMING VAN HET EXPLOITATIESALDO	60
6K. OVERZICHT VERBODEN PARTIJEN	61
6L. GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM.....	61
CONTROLEVERKLARING	62
GEGEVENS OVER DE RECHTSPERSOON.....	66
ONDERTEKENING BESTUURSVERSLAG.....	67

1. Voorwoord directeur-bestuurder

Het motto van onze school is sinds 2016: “Wij zien jou”. Dat blijft zo: ook in ons nieuwe ambitieplan dat we met elkaar maken en dat op 1 augustus 2021 van kracht wordt. Uiteraard willen we dat motto in gedrag terugzien: onderling en naar onze leerlingen.

Dan meteen een persoonlijke connotatie: ik voel me vereerd en trots dat ik hierin verder gestalte mag geven. En zelf dus ook gezien, want in oktober 2020 ben ik gevraagd om over mijn terugkomst na te denken. Omdat dit ongebruikelijk is en omdat ik nu over een kalenderjaar schrijf, waarvan ik zelf geen deel uitmaakte als bestuurder van Wolfsbos, enkele korte woorden. In het vorige schoolplan 2016-2020 stond een tekst over een school met een hart. Dat was geen lukraak gekozen tekst. Toen ik in oktober formeel door de voorzitter van de Raad van Toezicht benaderd werd en we daarvoor zeker twee weken hebben uitgetrokken met in totaal ongeveer 15 uur gesprekken, was het precies dat hart dat sprak. Van beide kanten.

We leven in roerige tijden, in 2020 vooral veroorzaakt door Corona. Ik draag graag na een periode van 2008-2017 dat gedaan te hebben, wederom met passie mijn steen bij aan de toekomst van onze mooie school. Wolfsbos kende in 2020 een roerig jaar: nadenken over toekomst en toekomstige samenwerkingspartners, de genoemde Corona en vanaf 1 oktober was de directeur-bestuurder niet meer bij Wolfsbos werkzaam.

Er is in 2020 veel positiefs gebeurd, zoals de start van het Dalton Beroepen College, een andere opzet van onze voorlichting en een stevige ontwikkeling ten aanzien van Onderwijs en ICT, versneld door Corona. Allerlei details treft u in dit jaarverslag aan.

Het beste voorwoord is immers een kort voorwoord; de kracht zit in het vervolg.

Veel leesplezier gewenst!

Dries Koster

2. Visie en besturing

2a. Visie

In 2020 is hierin niets veranderd in vergelijking met 2019.

In het Schoolplan 2016-2020 staat de kern van RSG Wolfsbos weergegeven die is doorgetrokken naar een verlengd schoolplan van 1/8/20 tot en met 1/8/21.

De gedeelde bedoeling van ons werken bestaat hierin dat we een bijdrage willen leveren aan de ontwikkeling van een leerling tot een persoon die:

- Zichzelf verantwoordelijk voelt voor het eigen handelen,
- Weet hoe een bijdrage te leveren aan een duurzame samenleving,
- Zorgzaam is naar zichzelf en de ander.

We werken aan die bedoeling vanuit vier leidende principes:

- Door een leer- en leefomgeving te creëren waar ieder zich geaccepteerd voelt en de uitdaging durft aan te gaan nieuwe kanten van zichzelf te ontdekken,
- Door de leerling bewust te maken van de eigen sterke en zwakke kanten,
- Door te leren van en met elkaar,
- Door de leerling voor te bereiden op een passend vervolg.

Ons motto is: “Wij zien jou”.

Voor leerlingen betekent dit dat ze kunnen verwachten dat wij nieuwsgierig zijn naar wie zij zijn en naar wat ze kunnen. Dat we uitgaan van hun mogelijkheden, want daar zit hun kracht. En dat we samen met hen werken aan hun toekomst.

2b. Besturing

In oktober nam de directeur Onderwijs de taken van de voormalig directeur bestuurder waar, waarna, vanaf 1 januari de nieuwe “oude” directeur bestuurder terugkwam.

2c. Naleving branchecode

De leden van de VO-raad hebben in 2015 met elkaar de 'Code Goed Onderwijsbestuur VO' vastgesteld en in juni 2019 is een actualisering van de code vastgesteld in de VO-raad. Met deze code wil de sector een goede bestuurscultuur garanderen, passend bij onderwijsorganisaties die publiekelijk worden bekostigd en publieke belangen dienen. Wij werken in lijn met de bepalingen van deze code.

3. Verslag Raad van Toezicht

Terugblik 2020

De Raad van Toezicht (RvT) van RSG Wolfsbos houdt toezicht op het beleid van de directeur bestuurder en geeft daar waar nodig advies. Ook vervult zij de rol van werkgever richting directeur bestuurder. Het toezicht dient altijd te passen binnen de doelstellingen van Wolfsbos, zoals omschreven in statuten en reglementen.

De RvT is trots op de school: er zijn in het sterk door corona beïnvloede jaar onder voor iedereen lastige omstandigheden door alle betrokkenen prestaties geleverd. Het vergt ook in het nieuwe schooljaar erg veel van iedereen. Bij alle bijzondere ontwikkelingen is het van belang dat de kwaliteit van het onderwijs goed is en blijft. Dit niet alleen om te voldoen aan de eisen van de onderwijsinspectie, maar juist voor de toekomst van de leerlingen en de school.

Binnen het toezicht staan onderwijskwaliteit en het toezicht houden op de doelmatige en rechtmatige besteding van de door de overheid beschikbaar gestelde middelen centraal. De ingezette onderwijsontwikkelingen sluiten aan bij het werken vanuit de bedoeling en leveren maatwerk voor leerlingen en een goed en breed onderwijsaanbod binnen Hoogeveen en wijde omgeving. Qua financiën is de school op orde.

De RvT is tevreden over de wijze waarop de school haar maatschappelijke positie binnen Hoogeveen inneemt, zoals bijvoorbeeld de samenwerking met het bedrijfsleven en de ketenpartners binnen het onderwijsveld. De RvT onderschrijft het belang van het behoud van techniek binnen het vmbo; in dat kader is de RvT trots op de inzet en de activiteiten binnen Sterk Techniek Onderwijs.

De RvT en de directeur-bestuurder passen de Code Goed Onderwijsbestuur VO toe, zoals opgesteld door de VO-Raad. Het actuele toetsings- en toezichtkader van de Raad is gepubliceerd op de website van de school. De Raad van Toezicht is lid van de Vereniging toezichthouders in het Onderwijs (VTOI).

Rollen van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht van RSG Wolfsbos vervult drie rollen, te weten:

- Het houden van integraal toezicht op het beleid van de directeur-bestuurder en op de algemene gang van zaken in de stichting en de door de stichting in standgehouden onderwijsorganisatie (toezichthoudende rol).
- Het met raad terzijde staan van de directeur-bestuurder (advies- en klankbordrol).
- Het uitoefenen van de werkgeversrol ten opzichte van de directeur-bestuurder.

Toezichthoudende rol

De RvT heeft geconstateerd dat de verworven middelen op een rechtmatige en doelmatige wijze zijn besteed. De resultaten zijn samen met de rapportage van de accountant en de managementletter besproken, waarna de jaarrekening 2019 is goedgekeurd en decharge is verleend aan de bestuurder met betrekking tot het financiële beleid. Met betrekking tot de begroting 2020 heeft de RvT de voorgestelde besteding van de middelen besproken, beoordeeld en goedgekeurd. In de aanloop tot het begrotingsproces heeft de RvT met het bestuur de risicoanalyse en de frauderisicoanalyse vastgesteld.

De RvT heeft haar goedkeuring verleend aan het Schoolplan 2020-2021, dat als opmaat wordt gezien naar een meerjarig Schoolplan waarin de ambities voor de komende jaren vanuit de 'bedoeling' en in gezamenlijkheid binnen de school geformuleerd worden. De RvT vindt een zorgvuldig proces hierin belangrijk en volgt de ontwikkeling van het nieuwe schoolplan.

Adviserende rol

De RvT heeft, met behoud van de verschillende rollen tussen bestuurder en RvT, in de formele en informele gesprekken met de bestuurder kritische vragen gesteld en advies gegeven met als doel continue aandacht voor de processen en procesverbeteringen en het stimuleren van creativiteit en out of the box denken.

Werkgeversrol

Vanuit de vastgestelde gesprekkencyclus zijn follow-up en beoordelingsgesprekken gevoerd met de bestuurder. In deze gesprekken is o.a. gesproken over de te behalen doelen en de mate waarin dit gebeurd is en de managementstrategie.

Werkwijze Raad van Toezicht

In 2020 is de RvT zesmaal in vergadering bijeengewees met de directeur-bestuurder. Hierbij zijn ook relevante interne functionarissen betrokken op grond van hun specifieke expertise. Daarnaast hebben, gerelateerd aan specifieke onderwerpen, nog diverse overleggen plaatsgevonden met de medezeggenschap en relevante functionarissen binnen en buiten de school. Dit betrof o.a. het Samenwerkingsverband, de werving van de nieuwe directeur-bestuurder en samenwerking met ketenpartners.

De RvT-vergaderingen vonden plaats aan de hand van terugkerende maar ook actuele onderwerpen op de agenda. Terugkerende onderwerpen zijn o.a. formatie, ontwikkeling leerlingaantallen, locatiebezoeken, begroting, jaarrekening, kwaliteitszorg. De agenda werd per vergadering voorbereid door de directeur bestuurder en de voorzitter van de RvT. Per schooljaar wordt een jaarkalender opgesteld voor de RvT.

Om invulling te geven aan haar rollen kent de RvT drie vaste commissies:

Een onderwijscommissie, een auditcommissie en een remuneratiecommissie.

Alle commissies werken op basis van door de RvT vastgestelde reglementen, welke ook op de website zijn gepubliceerd.

De **onderwijscommissie** ondersteunt de Raad op het terrein van de kwaliteit van het onderwijs en de examinering en de daaruit voortvloeiende professionaliseringsvraagstukken. In 2020 heeft de commissie viermaal overleg gehad. Besproken zijn o.a. scholenbezoek, kennismaking met onderwijscommissies van onderwijsorganisaties in de regio, de inhoudelijke aanpak van scholing van de Raad en de informatiebehoefte aan de commissie. In een van deze overleggen is gezamenlijk met de kwaliteitsfunctionaris en de bestuurder gesproken over de voorgestelde vormgeving van de systematische aanpak van kwaliteitszorg, met als doel de werkwijze van de commissie hierop af te stemmen. Het geplande scholenbezoek is vanwege corona opgeschoven naar 2021.

De onderwijscommissie heeft twee kennismakingsgesprekken gevoerd met haar evenknieën bij scholen voor VO en PO in Hoogeveen, ook om werkwijzen uit te wisselen.

Door omstandigheden (coronamaatregelen, uitvallen kwaliteitsmedewerker en wisseling directeur-bestuurder) heeft de commissie in 2020 beperkingen ondervonden in haar activiteiten. Met het aantreden van de nieuwe directeur-bestuurder per 1 januari 2021 en het beschikbaar komen van essentiële rapportages is er voor de commissie voldoende basis aanwezig om haar werkzaamheden in 2021 te intensiveren op het gewenste niveau.

Mevrouw E.Y. Van Rijssen (voorzitter) en de heer J.A. Van Dalen vormen samen de onderwijscommissie.

De **auditcommissie** houdt zich bezig met het toezicht op de financiële huishouding van de stichting. Zij bereidt ook de bespreking van het toezicht op de financiën in de RvT voor.

De auditcommissie is in 2020 driemaal bijeengekomen. Behandelde inhoudelijke onderwerpen waren het jaarverslag en jaarrekening 2019, treasury (liquiditeitsprognose en financieel gevoerde beleid), Verbeterplan managementletter 2019, Accountantsverslag controle 2019, Begroting 2021 en meerjarenbegroting 2022-2025 en de Managementletter interimcontrole 2020. Het zwaartepunt lag in 2020 op de begroting in combinatie met bijbehorende rapportages en een verdere optimalisering van rapportages.

De heer A.J. Janssens (voorzitter) en de heer J.H. Nicolai vormen samen de auditcommissie.

De **remuneratiecommissie** ondersteunt de RvT bij het uitvoeren van de verantwoordelijkheden als intern toezichthouder, specifiek bij het uitoefenen van de werkgeversrol richting de directeur-bestuurder.

De commissie heeft in 2020 vijf gesprekken gevoerd met de directeur-bestuurder en drie met de waarnemend directeur-bestuurder. De commissie heeft met de directeur-bestuurder o.m. gesproken over de jaarafspraken, de strategie met de concrete te behalen doelen, de jaarplanning RvT, de gevolgen van de corona-crisis voor bestuur en organisatie, de relatie met de medezeggenschap. De commissie heeft in het kader van de vacature voor directeur-bestuurder, die vlak na het begin van het schooljaar 2020-2021 ontstond, voorstellen gedaan aan de RvT ten aanzien van het profiel, de selectiecriteria, de benoemingsprocedure en de overbruggingsperiode tot de definitieve invulling. Tijdens de waarnemingsperiode heeft de commissie de werkgeversrol vervuld naar de waarnemend directeur-bestuurder. Daarbij heeft de commissie met de waarnemend directeur-bestuurder o.m. gesproken over: de goede voortgang binnen de organisatie en het stellen van prioriteiten hierin, de rollen en verantwoordelijkheden binnen de organisatie.

De remuneratiecommissie bestaat uit mevrouw P.C. Tange (voorzitter) en de heer J.A. van Dalen.

Medezeggenschap en Raad van Toezicht

Het gezamenlijk belang van toezicht en medezeggenschap is het bijdragen aan een goed bestuur van de school. Vanuit dit gezamenlijk belang is overleg tussen GMR en RvT logisch en zeer gewenst. Ook sluit dit aan bij de wetgeving (Wet Versterking Bestuurskracht). In 2020 heeft tweemaal het inmiddels gebruikelijke overleg plaatsgevonden tussen de volledige GMR en RvT; eenmaal met en eenmaal zonder de directeur-bestuurder.

Onderwerpen van gesprek zijn o.a. geweest de effecten van corona en online lesgeven, het proces inzake oriëntatie op samenwerking Roelof van Echten College, herbenoemingsprocedures RvT-leden, benoemingsprocedure directeur-bestuurder en het optimaliseren van de communicatie tussen RvT en GMR.

De voorzitters van GMR en RvT zitten afwisselend het gezamenlijk overleg voor en stemmen samen de agenda af.

RvT en de GMR troffen elkaar ook in andere overleggen, waaronder een informatieavond over de werkwijze binnen het samenwerkingsverband.

Deskundigheidsbevordering

De leden van de RvT hebben in het kader van scholing deelgenomen aan een incompany masterclass Strategie en scenario's. Juist dit onderwerp paste extra goed gezien de actuele omstandigheden van corona en de bestuurswisseling.

De leden hebben voorts via documenten onder meer kennisgenomen van, het in 2020, actuele onderzoek naar doelmatigheid en toereikendheid van het funderend onderwijs, alsmede van de conclusies in het Regioplan. Voor Wolfsbos wil de RvT in het kader van doorlopende professionaliseringsactiviteiten van intern toezichthouders en daarmee de borging van de kwaliteit van intern toezicht in de komende periode extra inzetten op onderwijskwaliteit.

Samenstelling Raad van Toezicht

Met ingang van 8 september 2020 zijn mevrouw P.C. Tange en de heer J.A. van Dalen herbenoemd. Per 31 december 2020 bestaat de RvT uit de heer J.A. van Dalen (voorzitter), de heer A.J. Janssens (lid), de heer J.H. Nicolai (lid), mevrouw E.Y. van Rijssen (lid) en mevrouw P.C. Tange (vicevoorzitter, lid).

Benoemingstermijnen Raad van Toezicht

De leden van de Raad van Toezicht worden door de gemeenteraad benoemd voor een periode van vier jaar. Aftreden geschiedt volgens het rooster van aftreden. Een aftredend lid is herbenoembaar. Herbenoeming is slechts eenmaal mogelijk. Het, in een tussentijdse vacature benoemde, lid neemt op het rooster de plaats in van degene in wiens vacature hij werd benoemd.

Naam	Lid sinds	2019	2020	2021	2022	2023	2024/ 2026
J.A. van Dalen	8-9-2016		Her- benoemd 8-9-2020	X			Aftredend 7-9-2024
P.C. Tange	8-9-2016		Her- benoemd 8-9-2020	X			Aftredend 7-9-2024
J. Nicolai	8-9-2016	Her- benoemd 8-9-2019		X		Aftre- dend 7-9-2023	
A.J. Janssens	9-3-2017			X	Aftredend 7-9-2022		
E.Y. van Rijssen	11-7-2019			X	Herbenoem- baar 8-9-2022		Aftredend 7-9-2026

Vergoeding Raad van Toezicht

De beloning van de leden van de RvT past ruim binnen het advies van de vereniging van toezichthouders in onderwijsinstellingen (VTOI) en is in het afgelopen jaar ongewijzigd gebleven. De voorzitter ontvangt een hogere vergoeding dan de leden van de RvT, de exacte bedragen zijn opgenomen in de jaarrekening. Voorts is een bedrag voor scholing gereserveerd.

Hoofd- en nevenfuncties Raad van Toezicht

J.A. van Dalen (voorzitter)	Bestuurder Stichting Samen Energie Neutraal, Meppel
	Partner NBDG bv, Assen
	Directeur Crescendo & Vivace BV, Zuidwolde
A.J. Janssens	Benkis Holding BV, Benkis Interim Management BV & Benkis Vastgoed B.V, Directeur aandeelhouder
	Participaties, Jake Nutritionals BV en MBIP Groep BV
	Raad van Advies Logic Medical BV
	Lid van de 40+ Ronde tafel Assen
J.H. Nicolai	Lighting consultant/office manager Ixilum BV Hogeveen
P.C. Tange	Lid/vicevoorzitter Stichting Openbare Bibliotheek Hogeveen
E.Y. van Rijssen	Lid Raad van Toezicht Varietas, stichting voor Basisonderwijs Deventer
	Eigenaar Van Rijssen Communicatieadvies
	Manager bij Hogeschool Windesheim (tot 1-9-2020)

4. Gevoerde beleid 2020

4a. Onderwijskundig beleid

Passend onderwijs

In het kader van Passend onderwijs zijn verschillende vormen van ondersteuning aangeboden.

Om thuiszitten en voortijdig schoolverlaten te voorkomen wordt op locatie Dikkenberg een loopbaanklas gefaciliteerd. Deze wordt deels bekostigd door de gemeente (vsv-middelen), alsook met Rebound-gelden vanuit het samenwerkingsverband. Dit aanbod van de loopbaanklas biedt de mogelijkheid om middels een extra traject, in samenwerking met het mbo, tot een Entree-diploma te komen. Aan dit traject zijn een vsv-coach en een schoolmaatschappelijk werker verbonden.

Op iedere locatie is een ondersteuningsteam aanwezig bestaande uit de zorgcoördinator, ambulant begeleider, orthopedagoog en schoolmaatschappelijk werker. Schoolbreed is er een ondersteuningsteam dat bestaat uit orthopedagogen, ambulant begeleiders, schoolmaatschappelijk werkers en een dyslexiespecialist. Regelmatig overlegt dit team met vertegenwoordigers van de GGD, Politie, maatschappelijk werk, VVN, schoolarts en leerplicht in een zogenaamd multidisciplinair overleg.

Ten behoeve van de verschillende arrangementen binnen Wolfsbos wordt aandacht besteed aan training op het gebied van Tops!, een groepsaanpak dat bijdraagt aan een positief en veilig school- en leerklimaat.

Het proactief inzetten van lichte (extra-) ondersteuning dient om zware ondersteuning te voorkomen. Het aanbod wordt adaptief gemaakt op basis van de leer- ondersteuningsvraag van leerlingen. Met onderwijs in relatief kleine setting wordt ingezet op het voorkomen dat leerlingen uitvallen en worden leerlingen voorbereid om hun examen te kunnen doen.

Leerlingen voor wie het ondersteuningsaanbod niet voldoende is om het onderwijs met succes te volgen worden verwezen naar het speciaal onderwijs voor intensieve ondersteuning. Hiervoor bereidt de orthopedagoog de toelaatbaarheidsverklaring voor.

Dyslexie-ondersteuning wordt volgens het Protocol Dyslexie VO vormgegeven. De interne dyslexiespecialist ondersteunt en bewaakt de uitvoering hiervan.

RSG Wolfsbos realiseert een aanbod taalondersteuning aan anderstaligen voor circa 45 leerlingen. Deze leerlingen zijn woonachtig in het AZC of zijn kinderen van arbeidsmigranten of statushouders. Daarnaast blijkt dat een aantal anderstalige leerlingen uit deze categorieën de overstap van de basisschool naar het VO niet goed kan maken, ook al zijn zij al langer dan twee jaar in Nederland. Ook deze leerlingen krijgen een aanbod om deze aansluiting te ondersteunen.

Naast de reguliere stroom Praktijkonderwijs biedt de praktijkschool De Meander aan leerlingen met internaliserend gedrag een veilige route aan.

Vanuit de impuls gelden zijn op De Meander jobcoaches aangesteld. Deze jobcoaches bemiddelen leerlingen naar perspectiefrijke stages, die zo mogelijk kunnen worden omgezet in een

(participatie)baan. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de coaches van de gemeente Hoogeveen.

Verantwoording van de Prestatiebox- en convenantsgelden

De Daltonontwikkeling in het VMBO en het Praktijkonderwijs is in volle gang. Het streven is om ons Daltonberoepencollege in 2021 Dalton-gecertificeerd te laten zijn. Om te komen tot 100% gecertificeerde docenten is ingezet op kruisbestuiving: "Teach the teacher". Leerkrachten werden en worden actief geschoold in de Daltonwerkwijze, onder meer tijdens locatie-overstijgende studiedagen.

De implementatie van de flexuren op locatie Groene Driehoek is een onderwijskundige keuze voor een route die eisen stelt aan de kennis, vaardigheden en attitudes van de docenten. Daarbij is ten behoeve van het realiseren van een stimulerend leerklimaat tijdens de flexuren voor leerlingen de focus m.b.t. de professionalisering van docenten gelegd op hun coachende vaardigheden. De implementatie van flex vereist naast verdere professionalisering van docenten ook een versterking van de leerattitude van leerlingen. Autonomie van leerlingen wordt gerealiseerd door de leerling regie te geven in de eigen leerontwikkeling. Voorwaarde is een helder zicht op het curriculum op zowel docent- als leerlingniveau. Om dat te bereiken is aandacht besteed aan het werken aan de hand van leerdoelen.

Op locatie Groene Driehoek is in het kader van Netwerk lerende cultuur in 2020 aandacht besteed aan: "Hoe professionaliseer je de organisatie naar een lerende organisatie?" Dit kan met name gezien worden als een vraagstuk, gericht op de organisatiecultuur. Vanuit dit netwerk is gebruik gemaakt van een aanbod, welke 5 landelijke bijeenkomsten behelsden. Daarnaast was er de mogelijkheid tot het voeren van fysieke en telefonische consulten, waarbij de voortgang van de ontwikkeling van de lerende cultuur ondersteund werd in relatie tot de onderwijskundige-ontwikkeling. Een innovatiegroep van medewerkers draagt ertoe bij dat de ontwikkelingen met draagvlak in de teams plaatsvinden.

In 2019-2020 heeft iedere fulltime docent de beschikking gekregen over 50 klokuren ontwikkeltijd. Docenten kunnen deze ontwikkeltijd inzetten in ruil voor lestijdvermindering. Op deze manier levert de invoering van de ontwikkeltijd een bijdrage aan werkdrukverlichting. Docenten hebben deze ontwikkeltijd in overleg met hun leidinggevende ingezet voor onderwijsontwikkeling passend bij het beleid van de school. In 2020 is met de medewerkers gesproken de inzet van de zogenaamde convenantsgelden. Deze niet-structurele gelden kunnen worden besteed aan het verminderen van het gevoel van werkdruk. Deze middelen zullen de komende tijd worden ingezet.

In het kader van het terugdringen van zittenblijven wordt gewerkt met de indicator 'risicoleerling'. Deze indicator is gebaseerd op het aantal onvoldoendes dat een leerling heeft. Op grond van deze indicator worden er zo nodig maatregelen genomen. Een tweede indicator is verhoogde mate van lesuitval. De eerste vraag ligt bij de docenten: "Wat kan mogelijk de oorzaak zijn van deze terugval?". De signalen worden doorgesproken met de mentoren/ coaches, welke het gesprek aangaan met de desbetreffende leerlingen. Vaak blijkt de achterliggende oorzaak een verminderd zelfvertrouwen te zijn.

Op de verschillende locaties worden met leerlingen gesprekken gevoerd in het kader van loopbaanoriëntatie en begeleiding. In de gesprekken komt de ambitie van de leerlingen in relatie tot de schoolvorderingen en de schoolkeuzes aan de orde.

Ook voor excellente leerlingen is op locatie Groene Driehoek een aanbod gerealiseerd. Ze worden in de gelegenheid gesteld tijdens de flexuren te werken aan projecten.

De basisbegrippen voor facilitering in ICT zijn: "Integriteit, Stabiliteit, Continuïteit, Beschikbaarheid." Uitgangspunt is sinds twee jaar: breng het device naar de leerling toe. Jaarlijks wordt dit uitgebouwd, zodat uiteindelijk alle leerlingen een eigen device tot hun beschikking hebben.

Door de investeringen die in de afgelopen jaren hebben plaatsgevonden op het terrein van de ICT-infrastructuur en in de scholing van de medewerkers was de school goed in staat de omschakeling naar het onlineonderwijs te maken. Docenten hebben versneld kennis gemaakt met digitaal lesmateriaal dat in deze tijd gratis is verstrekt door de uitgeverijen. Deze ervaringen hebben geleid tot een toename in het gebruik van digitaal lesmateriaal.

Met betrekking tot burgerschapsvorming is het uitgangspunt dat burgerschap in alle lessen aanwezig moet zijn. Leidraad hierbij was de notitie burgerschap. Deze notitie is geschreven aan de hand van de matrix "burgerschap meten van de Universiteit van Amsterdam". In deze matrix worden vier sociale taken beschreven uitgesplitst naar de componenten van kennis, attitude, vaardigheid en reflectie, en vier waar te nemen gedragingen, zoals deze in het onderwijs van de sectoren worden aangeboden. Bij de drie locaties heeft in het schooljaar 19/20 een onderzoek plaatsgevonden onder tweedeklassers en in het jaar daarvoor onder eerste klassers vanuit de universiteit van Amsterdam. Dit onderzoek, Adolescentenpanel Democratische Kernwaarden en Schoolloopbanen, geeft zicht op de Democratische kernwaarden in het voortgezet onderwijs. Resultaten uit dit onderzoek zijn in te zien op www.adks.nl/publicaties.

De overgang naar het Daltonberoepencollege is voor de locaties van het vmbo en praktijkonderwijs van meerwaarde gebleken voor het onderdeel burgerschap. De kernwaarden van Dalton passen perfect in het streven naar 'basisburgerschap' voor allen en een verdieping voor geïnteresseerden.

Op de locaties Dikkenberg, Harm Smeenge en Groene Driehoek is een leerlingenraad actief. De leerlingenraad functioneert onder andere als klankbordgroep voor de schoolleiding voor het schoolbeleid. Ouders worden betrokken bij het schoolbeleid door middel van ouderraden per locatie. In 2020 is het, ondanks herhaalde pogingen, helaas niet gelukt ouders van locatie De Meander te motiveren lid te worden van de ouderraad.

De ISK is bewust intern gehuisvest, zodat nieuwkomers een gezicht krijgen voor de andere leerlingen en medewerkers. Vanaf 2018 is deze afdeling gevestigd binnen locatie Harm Smeenge. Tot de zomervakantie waren er drie groepen en was het aantal leerlingen ongeveer 50. Hiervan zijn 13 leerlingen doorgestroomd naar reguliere klassen binnen de school. Verder zijn 7 leerlingen doorgestroomd naar het Entree-onderwijs. Na de zomervakantie waren er ook drie groepen en varieerde het aantal leerlingen tussen 35 en 40. Tot januari zijn in totaal 6 leerlingen geschakeld naar reguliere klassen binnen de school. Ongeveer 20% van de leerlingen woont op het AZC. De andere leerlingen zijn afkomstig uit Hoogeveen, Zuidwolde, Pesse, Ruinen, Ruinerwold en Meppel. De meeste leerlingen komen uit Syrië en Eritrea. Verder komen de leerlingen uit Hongarije, Polen, Irak, Afghanistan, Turkije, Zuid-Afrika en Filipijnen. Bij de verlengde intake van een ISK-leerling wordt een individueel ontwikkelplan opgesteld. Regelmatig wordt de voortgang gemeten met de JIJ!-toetsen (leerlingvolgsysteem). De gemiddelde tijdsduur bij de ISK is 2 jaar.

4b. Corona

In 2020 heeft Corona vanaf de maand maart een grote impact gehad op het onderwijs. De ICT-infrastructuur van RSG Wolfsbos en de aanwezige kennis in de school hebben ervoor gezorgd dat snel geschakeld kon worden naar onlineonderwijs. Omdat na de zomer een opleving van het coronavirus was te verwachten hebben alle locatie zich voorbereid op drie scenario's: volledig fysiek met de mogelijkheid online lessen te volgen voor leerlingen in thuisquarantaine, onderwijs in kleine groepen fysiek op school en de overige leerlingen online thuis en het geheel online scenario. In december is na de persconferentie een vierde scenario in de praktijk gebracht: examenklassen en praktijklessen fysiek op school, de overige leerlingen onlineonderwijs. Locatie De Meander is na de herfstvakantie overgegaan op lesmethode NUMO. Hierdoor konden de docenten de leerlingen van de praktijkschool ook in de lock down goed online ondersteunen.

Het afgelopen jaar kenmerkte zich door snel anticiperen op de veranderende werkelijkheid. Dit heeft veel inspanning en creativiteit gevraagd van onze medewerkers. De eerste resultaten na de zomer lieten zien dat veel leerlingen grote moeite hadden het leren op te pakken. Voor leerlingen in kwetsbare positie die tijdens de lockdown achterstanden hebben opgelopen, zijn verschillende ondersteuningstrajecten ontworpen. Voor maximaal 10% van onze leerlingen was hiervoor subsidie beschikbaar gesteld vanuit de overheid. In december is de school geconfronteerd met een tweede onlineperiode. Geconstateerd moet worden dat het voor leerlingen erg moeilijk wordt te voldoen aan de huidige normen.

Voor de zomervakantie is aan ouders en leerlingen gevraagd ons feedback te geven op de online lessen. Positief was men onder andere over de contacten met de mentor en de docent, over de communicatie met betrekking tot de maatregelen en dat er van school een Chromebook geleend kon worden. Als verbeterpunten werden onder andere genoemd: meer eenheid aanbrengen in de online-systemen, meer structuur in het rooster, meer uitleg over de leerstof geven en het huiswerk tijdig bekend maken in de digitale leeromgeving SOM. Met deze verbeterpunten in het achterhoofd zijn de vier eerdergenoemde scenario's uitgewerkt. Zo wordt er bij online lesgeven door iedereen gebruik gemaakt van Microsoft Teams, wordt het huiswerk in Som genoteerd en worden alle lessen geheel volgens het rooster aangeboden.

De maatregelen zoals beschreven in het protocol "Onderwijs tijdens corona" zijn voor de school leidend. Personeel en leerlingen hebben zich in het algemeen goed aan de maatregelen gehouden. Gelukkig zijn besmettingen zowel bij leerlingen als bij personeel in aantal beperkt gebleven.

De impact op personeel en leerlingen was en is echter groot, zoals: geen/weinig fysieke (team)overleggen, (groten)deels thuiswerken, 1,5 meter afstand houden en het gemis aan sociale contacten. We merken dat de eerdere vanzelfsprekendheden nu erg gemist worden. Met name de diepere inhoudelijke gesprekken, even vragen hoe het gaat, de nonverbale communicatie en het "praatje pet". Een mooie uitspraak van iemand buiten onze school was: "in deze bizarre tijd vind je alleen wat je zoekt".

Om het onderwijs in corona-tijd mogelijk te maken zijn veel extra middelen uitgetrokken. Deze middelen zijn o.a. besteed aan aanschaf en verbetering van de digitale middelen, schoonmaak, personeel om de uitvoering van de maatregelen te ondersteunen, klimaatbeheersing en ziektevervang.

4c. Resultaten/evaluatie per schoolsoort

In 2015 heeft de Onderwijsinspectie RSG Wolfsbos bezocht en zich positief uitgelaten over de kwaliteit van onderwijs, de sfeer, de omgangsnormen, de resultaten en de veiligheid.

In het model van de Onderwijsinspectie worden indicatoren als onderwijspositie en onderbouwsnelheid, beoordeeld aan de hand van een absolute norm. De indicator kan onder, boven of ruim boven de norm scoren. Een totaaloordeel op basis van alle indicatoren samen geeft een eindoordeel in termen van onvoldoende, voldoende of goed.

De locatie voor praktijkonderwijs, De Meander, valt buiten deze beoordeling. Het praktijkonderwijs heeft een eigen landelijk inspectiekader.

Een belangrijke indicator voor de kwaliteit van het onderwijs is het jaarlijkse opbrengstenoordeel van de Inspectie van het Onderwijs. Dit oordeel is gebaseerd op de volgende vier indicatoren:

- Positie in leerjaar 3 ten opzichte van het advies van de basisschool (Onderwijspositie t.o.v. advies P.O.),
- Percentage onvertraagde studievoortgang in leerjaar 1 en 2 (Onderbouwsnelheid),
- Percentage onvertraagde studievoortgang vanaf leerjaar 3 per afdeling (Bovenbouwsucces),
- Gemiddeld cijfer Centraal Examen van alle vakken per afdeling (Examencijfers).

Onderstaande informatie is afkomstig uit het Internet Schooldossier van het Ministerie van OCW en geeft per vestiging de onderwijsresultaten (2018/2019) van de Inspectie weer. Alle opleidingen in alle vestigingen van RSG Wolfsbos zijn op basis van de score op de vier genoemde indicatoren beoordeeld met een voldoende.

Onderwijspositie t.o.v. advies P.O.

Met de indicator Onderwijspositie t.o.v. advies PO wordt gezien hoe de onderwijspositie van leerlingen, in het derde leerjaar in het VO zich verhoudt tot het advies dat door de basisschool is gegeven. De indicator wordt op vestigingsniveau bepaald. Onder “vestiging” wordt hier verstaan: Groene Driehoek, Harm Smeenge en Dikkenberg.

Deze indicator is voor 2020 voor alle vestigingen boven de norm.

Onderbouwsnelheid

Van iedere leerling in de eerste twee leerjaren wordt per schooljaar bepaald of de leerling over gaat of blijft zitten. De indicator is gerekend over het driejaarsgemiddelde van de Onderwijsinspectie. Deze indicator scoort bij de vestiging Harm Smeenge boven de norm. Deze indicator is voor de vestiging Groene Driehoek in 2020 nog niet bekend. Dit heeft te maken met technische aspecten. De indicator voor de vestiging Dikkenberg is onder de norm. Dit heeft te maken met de problematiek van deze leerlingen, waardoor zij veelal een jaar langer over de onderbouw doen.

Bovenbouwsucces

Voor deze indicator wordt van iedere leerling bepaald of hij/zij het betreffende leerjaar in de bovenbouw, dus vanaf leerjaar 3, al dan niet succesvol afrondt. Een succesvolle afronding is het slagen voor het examen, overgaan naar een volgend leerjaar van dezelfde onderwijssoort en opstroom naar een hogere onderwijssoort in hetzelfde of een hoger leerjaar. De indicator is gerekend over het driejaarsgemiddelde van de Onderwijsinspectie.

Het bovenbouwsucces van alle afdelingen van de Groene Driehoek is op orde. Voor de havo is de indicator bovenbouwsucces wel een zorg. Met diverse secties zijn gesprekken gestart om meer opbrengstgericht te gaan werken. De indicator bovenbouwsucces van de opleidingen basisberoepsgerichte leerweg en kaderberoepsgerichte leerweg van de vestiging Harm Smeenge is op orde. Datzelfde geldt voor de kaderberoepsgerichte leerweg van de vestiging Dikkenberg. De indicator voor het bovenbouwsucces van de opleiding basisberoepsgerichte leerweg van locatie Dikkenberg ligt onder de norm. De oorzaak hiervan is dat de leerlingen van de loopbaanklas bij deze opleiding worden meegerekend. Veel van deze leerlingen worden opgeleid voor het Entree-diploma.

Examencijfers

Bij deze indicator wordt het gemiddelde cijfer van het centraal examen bepaald. Alle vakken met een centraal examencijfer die meetellen bij de uitslagbepaling, doen mee. Ook de beroepsgerichte vakken tellen mee bij de bepaling van het gemiddelde. Deze indicator is overal op orde.

Verschil SE-CE

Het verschil in cijfers tussen SE-CE is geen indicator meer in het berekende eindoordeel van het Onderwijsresultatenmodel van de Inspectie van het Onderwijs. Het is een randvoorwaarde die op orde moet zijn. Dat betekent dat de inspectie erop toeziet dat er niet meer dan drie jaar achtereen een groot verschil is tussen het SE en CE. Voor wat betreft het jaar 2019-2020 is het verschil SE-CE niet relevant i.v.m. het niet afnemen van de centraal schriftelijke eindexamens door Corona.

Examencijfers 2018-2019

De informatie in de onderstaande tabellen is afkomstig uit de berekening van het Internet Schooldossier van het Ministerie van OCW 2020 en geeft het gemiddeld examencijfer weer van de verschillende onderwijssoorten. In het schooljaar 2019 – 2020 heeft in verband met corona geen centraal schriftelijk eindexamen plaatsgevonden.

	Groene Driehoek: Gem 3 jaar
mavo	6,4
havo	6,33
vwo	6,29

	Harm Smeenge: Gem 3 jaar
vmbo-basis	6,64
vmbo-kader	6,31

	Dikkenberg: Gem 3 jaar
vmbo-basis	6,85
vmbo-kader	6,71
mavo	6,44

Slagingspercentage schooljaar 2019-2020

Onderstaande tabellen zijn afkomstig uit het Bestuursverslag Vensters 2019-2020 en geven een beeld per onderwijssoort van de verschillende vestigingen wat het slagingspercentage was voor het schooljaar 2019-2020 en vergeleken met het landelijk gemiddelde.

	Groene Driehoek:	Landelijke vergelijkingsgroep
mavo	100	99,23
havo	100	97,53
vwo	97,2	98,94

	Harm Smeenge:	Landelijke vergelijkingsgroep
vmbo-basis	100	99,43
vmbo-kader	98,8	99,47

	Dikkenberg:	Landelijke vergelijkingsgroep
vmbo-basis	100	99,43
vmbo-kader	100	99,47
mavo	100	99,23

Tevredenheidsonderzoek ouders en leerlingen

In het schooljaar 2019 – 2020 zijn in verband met corona de tevredenheidsonderzoeken uit Vensters onder leerlingen en ouders niet afgenomen.

4d. Toetsing en examinering

In 2020 is een traject is met een examencommissie ingericht bestaande uit de examensecretarissen van de verschillende locaties, de stafmedewerker onderwijs en kwaliteit en de directeur onderwijs. Deze commissie is drie maal bijeen geweest om aan de hand van checklists de kwaliteit van de examens te checken en te borgen. Eind 2020 is tevens een start gemaakt met de explicitering van onze visie op toetsing en examinering.

4e. Belanghebbenden

Het is onmogelijk alle belanghebbenden en stakeholders te noemen. We werken met veel mensen en organisaties samen en dat is ook nodig. Een opmerking vooraf: Corona heeft ons zeker geleerd dat alle voorgaande patronen niet of anders werken en dat veel creativiteit gevraagd wordt. Zeker het “van buiten naar binnen denken” wordt steeds belangrijker. We kunnen dat meer gestalte geven door meer praktijk naar binnen te halen, ook in de meer theoretische delen: echte opdrachten koppelen aan de leerstof, gastlessen etc. Dat kan ook digitaal.

In Hogeveen is gestart met een verkenning naar mogelijkheden voor samenwerking met het Roelof van Echten College. In november en december vonden hierover gesprekken plaats; in april 2021 volgt het eindrapport. De begeleiding is in handen van een medewerker van Vos-Abb en Verus. Deze verkenning heeft als doel na te gaan welke samenwerking meer gewenst en of nodig is. De grootste leerlingdaling is achter de rug, maar beide scholen streven naar robuust en toekomstbestendig onderwijsaanbod.

Daarnaast bieden we al jarenlang via zogenoemde HOT-modules onze leerlingen perspectief op het vervolgonderwijs. Dit doen we in samenwerking met het Alfacollege. Onder andere op het vlak van techniek – ook via Vrienden Van Techniek – en in een project als Hogeveen on Stage werken we samen met het VO en MBO in Hogeveen.

Het ministerie besloot eind 2018 tot een omvangrijk subsidietraject gericht op Sterk Techniekonderwijs. Wij zijn penvoerder van dit project STO in de regio Hogeveen. Naast het Roelof van Echtencollege en het Alfacollege is daarin het bedrijfsleven vertegenwoordigd vanuit de Stichting Vrienden van Techniek Hogeveen.

Op het gebied van huisvesting participeerde onze school net als in 2019 in het gezamenlijke overleg met de basisscholen en het V.O in Hogeveen, al hebben wij daarin een totaal andere positie dan de basisscholen. Immers beide V.O scholen hebben nu 15 jaar te maken met de doordecentralisatie. Wij blijven altijd zelf verantwoordelijk voor onze eigen huisvesting. Melding dient hier gemaakt te worden van het gegeven dat in november de gemeenteraad besloot voor beide V.O. scholen samen een korting van 300 k op het huisvestingsbudget door te voeren. Beide scholen maakten hiertegen bezwaar.

In de context van het Samenwerkingsverband Passend onderwijs (SWV 22.03) hebben wij regelmatig gevraagd om passende maatregelen voor de financiering van de ondersteuning van de nieuwkomers die in behoorlijke aantallen het regulier onderwijs instromen. Tegen het besluit van het dagelijks bestuur om op die vraag niet in te gaan, hebben we bezwaar aangetekend. Dit heeft uiteindelijk geresulteerd in een neergelegde claim die fors is. In de geschillencommissie kreeg onze school het gelijk aan haar zijde. Dat doet iets met de relatie met andere scholen en in 2021 zal hiervoor een oplossing gevonden dienen te worden: hard op inhoud, zacht op relatie.

Ook de governance moet opnieuw tegen het licht worden gehouden. We hebben hier te maken met weeffouten die ook regelmatig met onze RvT zijn besproken. Ook in het reguliere inspectiebezoek

dat in december 2020 startte, is hier melding van gemaakt. Tot slot: in het separate inspectierapport ten aanzien van het SWV staan kritische teksten over de kwaliteitszorg binnen het SWV.

Dan de DOVOC-scholen (Drents Openbaar VO-Convenant): wij vormen al jaren met het Esdal College te Emmen, De Nieuwe Veste te Coevorden, Nassau College te Assen en RSG Ter Apel een collegiale samenwerking rondom de thema's; kwaliteitszorg, P&O/HRM, ICT en financiën/facilitair.

Kennisdeling, samen ontwikkelen en afstemmen staan hierbij centraal. De bestuurders van de genoemde scholen komen regelmatig bijeen.

Als uitvloeisel van dit overleg is een initiatief ontstaan om samen toe te werken naar een subsidieaanvraag voor Project Aanpak Lerarentekort. Inmiddels is deze aanvraag gehonoreerd en is er een start gemaakt met de projectwerkzaamheden, waarbij in totaal 13 VO-scholen, 2 lerarenopleidingen en 2 mbo's zich hebben aangesloten.

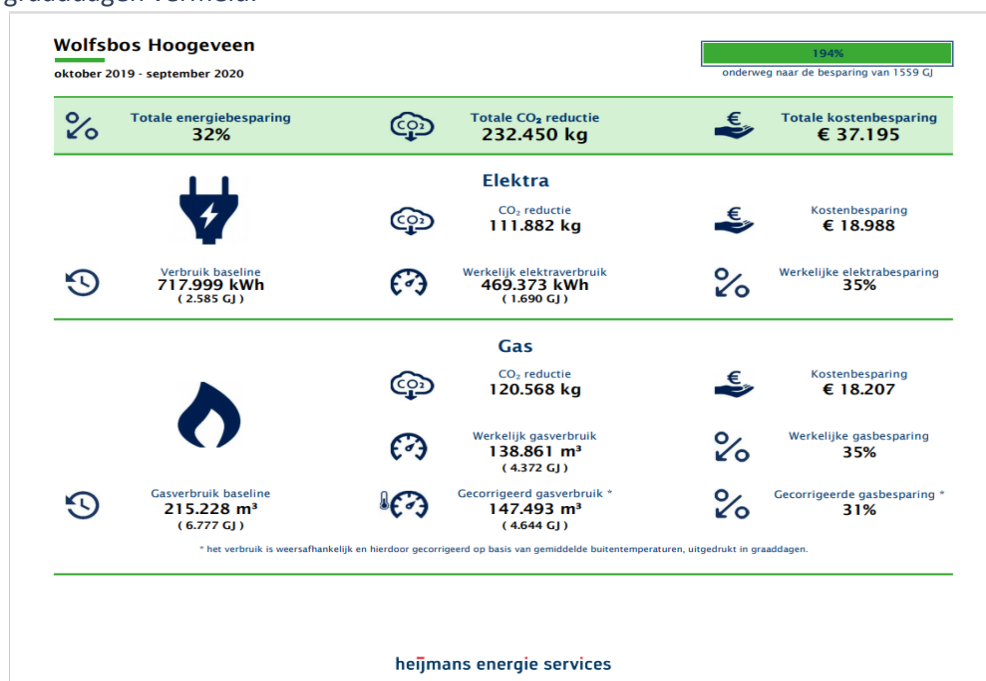
We hebben ook in 2020 weer actief geïnvesteerd in onze goede contacten met bedrijven en ook diverse culturele instellingen, zoals Scala, het Podium, de bibliotheek en de Tamboer. Corona gooide vanaf maart roet in het "activiteiteneten". Denk aan debatten, Cascaderun, voorstellingen etc.

4f. Duurzaamheid

In 2020 zijn op alle locaties onderzoeken uitgevoerd op het gebied van energiegebruik. Enerzijds past dit bij ons schoolplan op het gebied van duurzaamheid, anderzijds hebben we te maken met veranderende wet en regelgeving op het gebied van duurzaamheid. Omdat de school zich oriënteert op het gebied van nieuwbouw en/of renovatie hebben we gekozen voor een strategie, waarbij we op korte termijn, met minimale middelen, maximaal effecten kunnen bereiken op het gebied van duurzaamheid.

Door aanpassingen in ons gebouwenbeheersysteem door te voeren, hebben we met minimale kosten, een grote stap kunnen zetten in verduurzaming van ons huidige gebouwenbestand.

In onderstaande tabel staat een indicatie van de gerealiseerde energiebesparing op basis van graaddagen vermeld.

4g. Klachtenafhandeling

RSG Wolfsbos en De Meander hebben een klachtenregeling. Het gaat hier om een brede klachtenregeling. Naast ouders en leerlingen kan iedereen die deel uitmaakt van de scholengemeenschap een klacht indienen. Klachten kunnen onder meer betrekking hebben op de begeleiding van leerlingen, toepassing van strafmaatregelen anders dan schorsing en verwijdering, beoordeling van leerlingen, de inrichting van de schoolorganisatie, seksuele intimidatie, discriminerend gedrag, agressie, geweld en pesten.

In het algemeen geldt de regel dat een klacht eerst door de klager met degene die de klacht betreft wordt besproken. Is dit niet afdoende, dan zijn de direct leidinggevenden van de school het aanspreekpunt. Een klager kan zich ook wenden tot de contact- en vertrouwenspersonen van de school. Indien de klacht op schoolniveau niet afdoende wordt opgelost en klager wil een klachtschrift indienen dan zijn er twee mogelijkheden. De klager kan een klachtschrift indienen bij de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs of kan zich wenden tot de directeur-bestuurder van RSG Wolfsbos.

De aangeklaagde heeft het recht iemand (vertrouwenspersoon of iemand buiten de school) om bijstand/advies te vragen.

De klachtenregeling is niet van toepassing op klachten waarvoor een aparte regeling of proceduremogelijkheid bestaat. Deze klachten dienen langs die lijn te worden afgehandeld. Zo kan een klacht die moet worden ingediend bij de commissie van beroep voor eindexamens of over schorsing en verwijdering niet via deze klachtenregeling worden afgehandeld. De klachtenregeling is evenmin van toepassing indien het een klacht betreft tegen een besluit van het bevoegd gezag in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (AWB). Tegen deze besluiten is bezwaar en beroep op grond van de AWB mogelijk.

In de rapportageperiode 2020 zijn geen klachten ingediend.

4h. Samenwerking met de GMR

Het afgelopen jaar kenmerkt zich door corona als een voor de medezeggenschap bijzonder jaar. Vanaf maart 2020 gold voor de medezeggenschap, net als het hele onderwijs, dat we niet langer meer fysiek konden vergaderen en overleggen maar dat dit digitaal moest worden vormgegeven. Dit was in het begin zoeken en verkennen. We hebben inmiddels handigheid en ervaring opgebouwd in het online vergaderen.

De Medezeggenschap wordt vormgegeven via een Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad voor zaken die betrekking hebben op RSG Wolfsbos als geheel en twee deelraden voor de beide sectoren vmbo/pro en mavo/havo/vwo. De Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad vergadert met de directeur-bestuurder, het overleg met de deelraden wordt gevoerd met de directeur Onderwijs.

Het overleg in zowel de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad als de deelraden geschiedt in een constructief kritische sfeer. Naast de personeelsgeledingen leveren ook de ouder- en de leerlingengeledingen een goede bijdrage. Behalve de reguliere overleggen zijn er een aantal thema-avonden georganiseerd, waar specifieke onderwerpen in een informele informatieve sfeer besproken worden. Vanaf eind augustus heeft de GMR om de veertien dagen corona overleg gevoerd met de bestuurder om zo goed aangesloten te blijven ten aanzien van de corona ontwikkelingen en de impact daarvan op het onderwijs.

Het wordt door de medezeggenschapsorganen zeer op prijs gesteld dat zij meegenomen worden in besluitvormingsprocessen omtrent begroting, formatie, aanbestedingen, toekomstontwikkelingen, etc. Het geeft een verhelderend inzicht in de keuzes en de verantwoording daarvan, die de schoolleiding moet maken. Het op deze wijze werken is voor de leden van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad en de deelraden weliswaar tijdrovend en de stukken zijn niet altijd eenvoudig, maar het verhoogt de betrokkenheid en geeft het begrip 'medezeggenschap' meer inhoud.

Naast alle reguliere taken is de medezeggenschap ook betrokken geweest in het proces rond het vertrek van de vorige bestuurder en de aanstelling van de huidige bestuurder.

5. Bedrijfsvoering

5a. Facilitair/ICT

Huisvesting

Het jaar 2020 was voor de afdelingen van Facilitair en ICT in alle opzichten een uitdaging. De opgelegde Coronamaatregelen vanuit de overheid hebben geleid tot tal van aanpassingen op de normale bedrijfsvoering.

Facilitair

De 1,5 meter afstandsregel tussen de medewerkers en de leerlingen heeft tot grote aanpassingen in de school geleid. In lokalen en gangen zijn markeringen aangebracht om de leerlingen, medewerkers en bezoekers op de afstandsmaatregel te attenderen. Naast de fysieke markeringen hebben we veel energie gestoken in het aanspreken van onze leerlingen. Met veel geduld, uitleg en een enkele keer ook grenzen stellend zijn we er in geslaagd om samen met onze leerlingen en medewerkers tijdens deze Coronacrisis op een verantwoorde manier gebruik te maken van onze schoolgebouwen.

Op het gebied van schoonmaak en Hygiëne hebben we alle maatregelen en adviezen vanuit het Corona Protocol (opgesteld door AOB, CNV Onderwijs FvOv en VO-raad) overgenomen.

ICT

Na het overheidsbesluit dat er geen fysieke lessen meer op scholen mochten plaats vinden vanwege Corona, hebben we een aantal maatregelen genomen. Een maatregel betrof het in bruikleen geven van schooldevices voor het thuisonderwijs. De leerlingen van de eerste drie leerjaren hadden al een draagbaar device in bruikleen gekregen in de eerste klas. Op school waren er voldoende Chromebooks aanwezig om in bruikleen te verstrekken aan leerlingen van de klassen 4,5 en 6 die nog geen eigen device hadden. Ook alle docenten hadden op dat moment al een eigen device in de vorm van een Chromebook.

Bij evaluaties over het online lesgeven bleek dat docenten een sterke voorkeur hadden om Windowsdevices te gaan gebruiken in plaats van Chromebooks. De belangrijkste reden hiervoor was dat op een Windowsdevice de docent meer leerlingen tegelijkertijd in beeld konden krijgen. Dit vonden we zo belangrijk dat we in 2020 hebben besloten om alle medewerkers een Windowsdevice te verstrekken om de mogelijkheden van het uit huis werken te optimaliseren.

De afdeling ICT heeft in deze periode een omgeving gebouwd waarbij de applicatie Microsoft Teams gekoppeld werd aan het lesrooster van onze leerlingen. Met deze technische omgeving en het

beschikbaar stellen van devices voor al onze leerlingen werd het technisch mogelijk om het thuisonderwijs te faciliteren.

5b. Personeel

Strategisch HRM

Wolfsbos wil een lerende organisatie zijn, waarbinnen alle medewerkers zich actief blijven ontwikkelen, in gezamenlijkheid met en van elkaar leren en waar eigenaarschap (van leerlingen en personeel) hoog in het vaandel staat. Het eigenaarschap, de leercultuur en het professionaliseren zijn belangrijke pijlers om te werken aan kwaliteit, vernieuwing en onze bedoeling. In 2020 is reeds gestart met relevante thema's; in 2021 krijgt het SHRM verdere vorm en inhoud via het Ambitieplan 2021-2025.

Gedeeld leiderschap

Uitgangspunt van de organisatieaanpassing in 2018 was, conform de bedoeling, de verantwoordelijkheden lager in de organisatie neer te leggen, waardoor er meer beïnvloedingsmogelijkheden en regelruimte is ontstaan voor teamleiders en/of medewerkers. Door leiderschap te delen is gewerkt aan het versterken van de professionele cultuur; kwaliteiten van medewerkers zijn meer erkend en benut. In 2020 is binnen de Groene Driehoek gestart met dit proces; het Daltonberoepencollege volgt in 2021. Onderdeel bij dit proces was en is welke bekwaamheden gevraagd worden en hoe hierbij ondersteund kan worden (scholing, coaching).

Begeleiding startende leraren

Opleiden in de school en de begeleiding van startende leraren vinden wij belangrijk. De school kent een begeleidings- en inductietraject waarbij aan leraren in opleiding (studenten) en aan alle nieuwe of startende leraren een ondersteuningstraject wordt aangeboden. De ondersteuning wordt aangeboden door opgeleide (vak)coaches en gemonitord door de schoolopleider. Ook intervisie maakt onderdeel uit van het traject.

Duurzame inzetbaarheid

Bij eigenaarschap past het om medewerkers zelf regie te laten nemen over hun inzetbaarheid. Medewerkers binnen de school hebben ruime mogelijkheden om het persoonlijk budget zodanig in te zetten dat het past bij hun persoonlijke keuzes. In 2020 zagen we een breed scala aan inzet, waaronder kort verlof, inzet lang gespaard verlof, lesvermindering en het inzetten van verlof als afbouw van de carrière. In 2020 zijn diverse maatwerktrajecten aangeboden aan medewerkers. Het ging hierbij om bij te dragen aan het op een gezonde wijze behalen van de pensioengerechtigde leeftijd en om coachingstrajecten in het kader van mentaal welbevinden. De school heeft een collectieve arbeidsongeschiktheidsverzekering afgesloten voor ieder personeelslid en draagt hier ook financieel aan bij.

Organisatieontwikkeling

In 2020 heeft een evaluatie plaatsgevonden van de organisatievorm die in 2018 in werking is getreden. Op basis van de evaluatie hebben we besloten de huidige organisatievorm te handhaven.

Verzuim en gezondheidsbeleid

Doel van onze school is om een gezonde organisatie te zijn die toekomstbestendig is en de kosten voor verzuim en vervanging in de hand kan houden. In dat kader wordt, ter ondersteuning van verzuimpreventie en re-integratie, nauw samengewerkt door management, P&O, bedrijfsarts, arbeidsdeskundige en registercasemanager. Op deze wijze wordt steeds gekeken welk instrument bij kan dragen aan verzuimpreventie, duurzame inzetbaarheid en herstel.

Het verzuimpercentage over 2020 is 6,0%. Dit is lager dan 2019 (6,9%). De gemiddelde meldingsfrequentie is 1,2 over 2020. Deze is licht gedaald ten opzichte van 2019 (1,6). In 2020 zijn twee medewerkers gekeurd door het UWV.

Ingeschat wordt dat het direct strak hanteren van de maatregelen rond het coronavirus (hygiëne, afstand houden, direct schakelen met online-les) heeft bijgedragen aan het beperken van coronagerelateerd verzuim.

Overzicht personele cijfers

	2016	2017	2018	2019	2020
Onderwijzend pers. + directie in fte's	124,2	122,0	116,2	108,5	104,6
Gemiddelde omvang aanstelling	0,82	0,81	0,82	0,76	0,78
Gemiddelde leeftijd	46,7	47,11	48,03	48,22	48,2
Percentage mannen	51%	49%	49%	46%	45%
Percentage vrouwen	49%	51%	51%	54%	55%

Beleid inzake bevoegdheden

Bevoegd gegeven lessen is het uitgangspunt binnen de school. In dit kader wordt ook bij de werving en selectie in eerste instantie vooral geselecteerd op bevoegde docenten. Indien dit niet mogelijk is kunnen onbevoegde of onderbevoegde docenten worden aangetrokken waarbij direct een scholingsplan wordt opgesteld voor het behalen van de juiste bevoegdheid.

Daarnaast worden docenten gestimuleerd om een masteropleiding of een tweede bevoegdheid te behalen in verband met een brede(re) inzetbaarheid binnen de school.

In 2020 heeft één docent zijn master behaald en volgen twee docenten een masteropleiding. Aan docenten met een Pabo-opleiding zijn ook in 2020 faciliteiten aangeboden om (middels een maatwerktraject) een volledige tweedegraadsbevoegdheid te behalen c.q. een beperkte (brede) bevoegdheid te behalen voor de onderbouw van het vmbo-basis/kader om les te mogen geven in de vakken Nederlands, Rekenen/Wiskunde en een van de vakken uit Mens & Maatschappij, Mens & Natuur of Engels. Eén docent volgt het programma inzake de brede bevoegdheid en één docent heeft in 2020 de tweedegraads vakbevoegdheid Wiskunde behaald. In 2020 waren 7 docenten onbevoegd of onderbevoegd; deze zijn alle zeven in opleiding voor het vak dat ze geven.

Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (WNRA)

Met ingang van 1 januari 2020 is de WNRA van toepassing en vallen de medewerkers van het openbaar onderwijs rechtspositioneel onder het reguliere arbeidsrecht uit het Burgerlijk Wetboek. Per die datum zijn de (eenzijdige) aanstellingen van het personeel van rechtswege omgezet in (tweezijdige) arbeidsovereenkomsten. De overige wijzigingen betreffen het voorleggen van geschillen, ontslagaanvragen, de aanzegplicht, de ketenregeling en het recht op een transitievergoeding.

Lerarentekort

Ook in 2020 heeft de school nog geen grote problemen ervaren met het aantrekken van bekwame en bevoegde docenten, maar verwacht dit in de toekomst wel. Eind 2019 is daarom met 13 andere schoolbesturen uit de regio gestart met een project tot verkenning van mogelijkheden tot samenwerking op het gebied van het lerarentekort en de gevolgen van demografische krimp. Samen met de andere scholen zien wij mogelijkheden om tekorten, overschotten en calamiteiten op het gebied van personeel met elkaar op te lossen, de regio als aantrekkelijk in de markt te zetten voor het zoeken, vinden, opleiden en behouden van deskundig en gekwalificeerd personeel en gaan we

onderzoeken hoe het onderwijs anders georganiseerd kan worden. In 2020 zijn stappen gezet om te komen tot een gemeenschappelijke strategische personeelsplanning en een gezamenlijk wervingsplatform.

Klokkenluidersregeling

De school heeft een Klokkenluidersregeling (*Regeling inzake het omgaan met een vermoeden van een misstand in de school*). Sinds 1 mei 2018 is mevrouw B.J. Bodestaff benoemd als Vertrouwenspersoon Integriteit (VPI).

Digitalisering Personeelsadministratie

In 2019 is gestart met het digitaliseren van diverse personeelsmutatieprocessen; dit heeft in 2020 een vervolg gehad waarmee grotendeels alle processen digitaal plaatsvinden.

5c. Kwaliteitszorg

We streven ernaar de huidige onderwijskwaliteit systematisch en integraal te benaderen, te borgen en continu te verbeteren. In 2019 is een start gemaakt met het ontwikkelen en inrichten van systematiek hiervoor, die aansluit bij het willen werken vanuit de bedoeling (in de terminologie van Wouter Hart).

Dit jaar 2020 hebben we onderzocht hoe en met welke systematiek we de aandacht voor kwaliteit een vanzelfsprekend onderdeel kunnen laten zijn van het werken van al onze medewerkers. Tevens willen we onze kwaliteitszorg zodanig inrichten dat we te allen tijde aan al onze belanghebbenden zichtbaar kunnen maken hoe wij onze onderwijsopdracht uitvoeren en welke resultaten we daarbij realiseren: een interne- én een extern gerichte doelstelling dus.

In 2020 is een basis gelegd voor een kwaliteitszorgsysteem voor RSG Wolfsbos. Dit systeem is besproken in de schoolleiding en voorgelegd aan de medezeggenschapsraad. Op grond van de feedback wordt het systeem aangepast op de praktische inzetbaarheid in de school.

Gelijktijdig heeft de werkgroep kwaliteit kernpunten benoemd waar reeds in de praktijk uitvoering gegeven kan worden kwaliteitsbeleid. De kernpunten zijn borging van de kwaliteit van de examens, visie op toetsing, het ontwikkelen van een instrument voor het volgen van de onderwijsontwikkeling op het gebied maatwerk en visitaties.

5d. Financiën

Voor de jaarrekening 2020 is een bestendige gedragslijn ten opzichte van 2019 toegepast.

Exploitatieresultaat

Staat van baten en lasten 2020	Realisatie 2020	Begroot 2020	Realisatie 2019
BATEN			
Rijksbijdrage	15.614.239	15.132.016	16.273.532
Overige baten	1.240.036	1.509.386	1.715.021
SOM DER BATEN	16.854.276	16.641.402	17.988.553
LASTEN			
Personele lasten	12.991.577	12.411.215	13.214.338
Afschrijvingen	902.650	926.751	867.904
Huisvestingslasten	1.134.823	1.348.000	1.254.048
Overige lasten:			
- Administratie, beheer en bestuur	838.473	769.000	721.296
- Inventaris en apparatuur	64.141	68.000	112.736
- Leer- en hulpmiddelen	552.742	773.857	819.236
- Algemene kosten	259.819	298.811	134.507
subtotaal overige lasten	1.715.175	1.909.668	1.787.774
Doorbetaling aan schoolbesturen	228.476	249.200	20.000
SOM DER LASTEN	16.972.701	16.844.834	17.144.064
Rentebaten	0	0	0
Rentelasten	-114.629	-114.629	-119.396
SALDO FINANCIËLE BATEN EN LASTEN	-114.629	-114.629	-119.396
Resultaat	-233.055	-318.061	725.093

In 2020 sluit de exploitatie met een negatief resultaat van € 233.055. Het resultaat komt hiermee € 85.006 positiever uit dan begroot. In de begroting wordt elk jaar een bedrag (presentatieboeking) opgenomen voor de reservering nieuwbouw. Dit is het bedrag wat na de resultaatbepaling wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve nieuwbouw. Dit wordt gedaan om een zuivere begroting neer te leggen van de baten en lasten. In de begroting van 2020 gaat het om een bedrag van € 288.000.

Het resultaat, rekening houdend met de presentatieboeking komt uit op.

Resultaat regulier onderwijs	- € 233.055
Presentatieboeking nieuwbouw	<u>€ 288.000 -/-</u>
Gecorrigeerd resultaat	- € 521.055

Bij de jaarrekening treft u een analyse aan van het resultaat ten opzichte van de begroting.

Planning en control cyclus

In onze school hebben alle budgethouders toegang tot een dashboard waar realtime inzicht is in de uitputting van de aan hun toegewezen budget(ten). Naast dit dashboard wordt er een 4- en 8-maanden rapportage opgeleverd met een prognose van de exploitatie van het betreffende jaar. In deze twee prognoses wordt het resultaat geanalyseerd op basis van het verwachte resultaat versus begroting. Daarnaast nemen we hier de uitputting van de investeringsbegroting mee. Deze prognoses worden aangeboden aan de directie, raad van toezicht en GMR. In februari 2021 is het voorlopig resultaat 2020 gepresenteerd.

Allocatie van middelen

RSG Wolfsbos valt onder het bestuur van Stichting openbaar voortgezet onderwijs Hoogeveen (STOVVOH). Behalve RSG Wolfsbos valt ook de Meander onder deze stichting, de Meander is de school voor praktijkonderwijs. De Meander wordt gezien als een locatie van RSG Wolfsbos waaronder nog vier andere locaties vallen, derhalve zien wij onszelf ook als éénpitter. Alle middelen zijn in één begroting ondergebracht. Deze begroting wordt na vaststelling opgesplitst in deelbegrotingen voor de twee sectoren te weten mavo/havo/vwo en pro/vmbo. De middelen voor huisvesting en ICT worden centraal gehouden.

Corona

De coronacrisis heeft ook impact gehad op de financiële huishouding van RSG Wolfsbos. Zo zijn per maart 2020 alle (buitenschoolse) activiteiten geschrapt. Onder andere werkweken zijn niet doorgedaan, terwijl hier al wel kosten voor gemaakt waren. Deze kosten zijn niet in alle gevallen gerestitueerd. Ook zijn er extra kosten gemaakt voor schoonmaak, zo zijn er overal desinfectiemiddelen en schoonmaakspays geplaatst. Ook zijn de schoonmaakwerkzaamheden uitgebreid door extra schoonmaakrondes. Na de schoolstart in augustus zijn er extra veiligheidsmaatregelen genomen zoals automatische deurdrangers, veiligheidsvestjes en mondkapjes. Ook de ventilatie bracht extra kosten met zich mee, zo staan alle ventilatiesystemen op 100% en staan de ramen en deuren zoveel mogelijk tegen elkaar open. Dit heeft direct invloed op het energieverbruik. In totaal is er € 159.000 aan directe kosten gemaakt. Voor de energie schatten we het bedrag op € 30.000, wat het totaal aan coronakosten € 189.000 maakt.

Balans per 31 december 2020

	* 1.000 euro	
	31-12-2020	31-12-2020
Activa		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	8.382	8.999
Totaal vaste activa	8.382	8.999
Vlottende activa		
Vorraden	1	1
Vorderingen	270	374
Liquide middelen	4.365	3.788
Totaal vlottende activa	4.637	4.163
Totaal activa	13.018	13.163
Passiva		
Eigen vermogen	6.693	6.926
Voorzieningen	983	976
Lang lopende schulden	2.700	3.146
Kort lopende schulden	2.642	2.114
Totaal passiva	13.018	13.163

Het balanstotaal daalt van € 13.163.000 ultimo 2019 naar € 13.018.000 nu. Dit is een daling van € 145.000.

Activa

De vaste activa dalen, doordat de afschrijvingslasten hoger zijn geweest dan de investeringen. De vlottende activa stijgen; dit wordt veroorzaakt door de hogere liquide middelen.

Passiva

Het eigen vermogen laat een daling zien. Dit wordt veroorzaakt door het negatieve resultaat. Op de langlopende schuld heeft dit jaar conform de geldleen overeenkomst een aflossing plaatsgevonden. De kortlopende schuld is gestegen, dit heeft voornamelijk te maken met het kortlopende gedeelte van de geldlening. Vanaf 2021 wordt er namelijk begonnen met de aflossing van de lening (zie voor onderbouwing de jaarrekening). Ook de vooruit ontvangen bedragen zijn hoger dan vorig jaar, dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de vooruitontvangen subsidies van OCW.

Het eigen vermogen van RSG Wolfsbos op 31 december 2020 bedraagt € 6.693.000. Een daling van € 233.000 ten opzichte van vorig jaar. Dit is in zijn geheel toe te rekenen aan het ten laste brengen van het resultaat aan de reserves. De resultaat bestemming ziet er als volgt uit.

	Saldo 1-1-2020	Exploitatie resultaat	Saldo 31-12-2020
Publieke reserves			
Algemene reserve	4.907.527	-513.615	4.393.912
Bestemmingsreserve nieuwbouw	1.208.116	274.744 *	1.482.860
Bestemmingsreserve Slob-gelden	249.253	0	249.253
Private reserves			
Reserve private activiteiten	561.474	5.816	567.290
Totaal eigen vermogen	6.926.371	-233.055	6.693.316

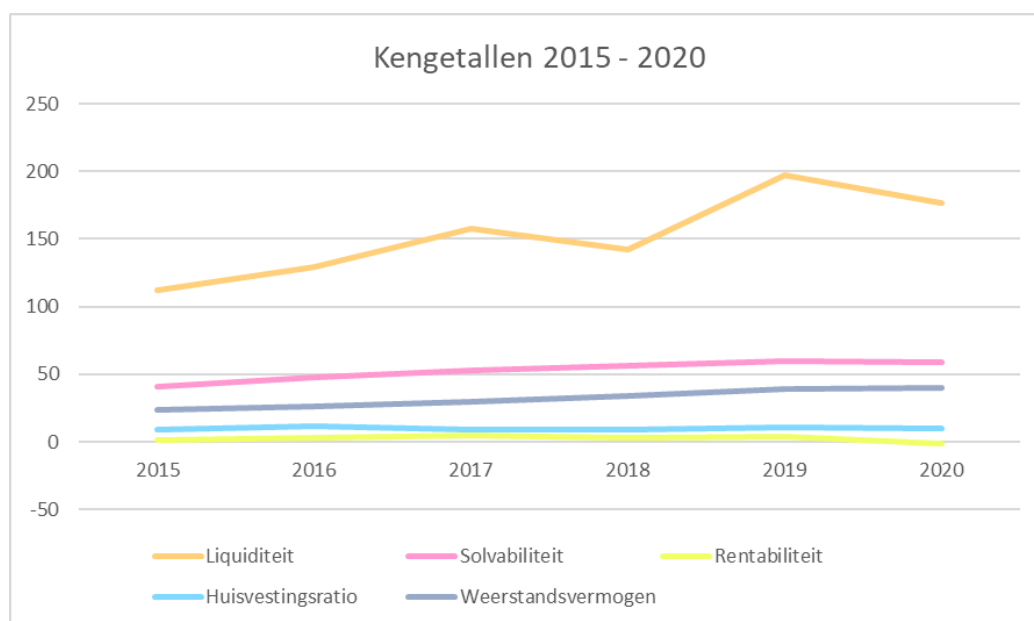
* De bestemmingsreserve nieuwbouw wijkt € 13.256 af van waar in de begroting rekening mee is gehouden. Hieronder de berekening van deze reservering.

berekening toevoeging reserve nieuwbouw		
Vergoeding doordecentralisatie		860.981
Afschijvingslast	435.561	
Rente+	116.312	
Verzekering huisvesting	34.365	
Totale last		586.237
Reservering nieuwbouw		274.744

+ betreft de daadwerkelijke betaalde rente, niet de toegerekende rente in de exploitatie.

Kengetallen

De cijfers van 2020 hebben het volgende effect op de kengetallen van RSG Wolfsbos, onderstaande grafiek laat het verloop van de jaren 2015 tot en met 2020 zien.

Liquiditeit

Kengetal	2020	2019	2018	signaleringswaarde OCW
Liquiditeit	175%	197%	142%	< 75%

Liquiditeit is de mate waarin een organisatie op korte termijn aan haar verplichting kan voldoen. In principe geldt hiervoor: hoe hoger hoe beter. Met een ratio van 175% voor RSG Wolfsbos zit deze ver boven de signaleringswaarde van 75% die door het Ministerie van OCW wordt gehanteerd. Belangrijkste oorzaak van deze hoge ratio is de (verplichte) jaarlijkse reservering voor nieuwbouw, als onderdeel van de afspraken doordecentralisering huisvesting met de gemeente Hoogeveen.

Solvabiliteit 2

Kengetal	2020	2019	2018	signaleringswaarde OCW
Solvabiliteit	59%	60%	56%	< 30%

Bij solvabiliteit gaat het erom in hoeverre een bevoegd gezag op lange termijn, ook in tijden van tegenspoed, aan haar verplichtingen kan voldoen. Er is een solvabiliteit 1 en 2. Wij gaan uit van solvabiliteit 2 aangezien deze ook door het ministerie van OCW gehanteerd wordt. Het verschil is dat in de berekening van solvabiliteit 2 ook rekening wordt gehouden met de voorzieningen. De solvabiliteitsratio van 59% laat zien dat we er gezond voor staan en ook in tegenspoed aan onze verplichtingen kunnen voldoen.

Rentabiliteit

Kengetal	2020	2019	2018	signaleringswaarde OCW
Rentabiliteit	-1,38%	4,03%	3,24%	3-jarig < 0%
				2 jarig < -5%
				1 jarig < -10%

De rentabiliteit zegt iets over de “winstgevendheid” van een onderneming. Te grote positieve verschillen roepen vragen op inzake het bestedingspatroon, waar negatieve verschillen duiden op een te ruim financieel management. Door de positieve resultaten van de afgelopen jaren is onze rentabiliteit boven de signaleringswaarden van OCW.

Huisvestingsratio

Kengetal	2020	2019	2018	signaleringswaarde OCW
Huisvestingsratio	10,0%	10,4%	9,1%	> 10

De huisvestingsratio geeft inzicht in het relatieve aandeel van de huisvestingslasten ten opzichte van de totale lasten. Het Ministerie van OCW hanteert een signaleringswaarde die is gesteld op huisvestingslasten die meer dan 10% van de totale lasten zijn. De huisvestingsratio is ten opzichte van 2019 met 0,4% gedaald en ligt daarmee precies op de signaleringswaarde.

Weerstandsvermogen

Kengetal	2020	2019	2018	signaleringswaarde OCW
Weerstandsvermogen	40%	39%	34%	< 5%

Het weerstandsvermogen is de verhouding van ons eigen vermogen ten opzichte van het totaal aan baten. Het is een indicator van de mogelijkheid voor de organisatie om ook in ongunstige tijden haar activiteiten te continueren. Een weerstandsvermogen van 10 tot 40 % wordt als gezond beschouwd. Met een weerstandsvermogen van 40% zitten wij aan de bovenkant, en ver boven de signaleringsgrens van het Ministerie van OCW. Ook hier geldt dat de hoge bestemmingsreserve nieuwbouw en de bestemmingsreserve "Slob-gelden" een positieve invloed hebben op het weerstandsvermogen.

Toelichting op de kengetallen

Liquiditeit =	$\frac{\text{vlottende activa}}{\text{kortlopende schulden}}$	$\frac{4.636.507}{2.642.393} \times 100\% = 175\%$
Solvabiliteit =	$\frac{\text{eigen vermogen} + \text{voorzieningen}}{\text{totale passiva}}$	$\frac{6.743.350 + 982.669}{13.068.413} \times 100\% = 59\%$
Rentabiliteit =	$\frac{\text{exploitatie resultaat}}{\text{totale baten}}$	$\frac{-233.055}{16.904.269} \times 100\% = -1,38\%$
Huisvestingsratio =	$\frac{\text{huisvestingslasten} + \text{afschr. geb.}}{\text{totale lasten}}$	$\frac{1.134.823 + 566.163}{16.972.660} \times 100\% = 10,0\%$
Weerstandsvermogen =	$\frac{\text{eigen vermogen}}{\text{totale baten}}$	$\frac{6.743.350}{16.904.269} \times 100\% = 40\%$

Een nieuwe signaleringswaarde

Naast de bovenstaande kengetallen en bijhorende signaleringswaardes komt het Ministerie van OCW met een nieuwe signaleringswaarde. Dit betreft de signaleringswaarde voor mogelijk bovenmatig eigen vermogen. Hierbij gaat het erom of een school niet te veel reserves heeft. Indien dit het geval is dient de school een bestedingsplan te maken in samenspraak met de GMR en RvT, hoe de reserves doelmatig aangewend gaat worden voor het onderwijs. De ratio eigen vermogen voor RSG Wolfsbos komt uit op 60%, hiermee zitten we 40% onder de signaleringswaarde. Op basis hiervan is er op dit moment geen sprake van bovenmatig eigen vermogen.

Treasury

De stichting kent een treasury statuut. Dit voldoet aan de "Regeling Beleggen en Belenen door instellingen voor onderwijs en onderzoek" van het ministerie van OCW. RSG Wolfsbos doet aan "Schatkistbankieren. Dit houdt in dat alle liquide middelen zijn ondergebracht bij het Ministerie van Financiën. Ook leningen of het eventueel plaatsen van deposito's vinden plaats bij het Ministerie van Financiën. De functie van treasurer wordt vervuld door het hoofd financiële administratie van RSG Wolfsbos. In 2020 zijn er geen nieuwe leningen aangetrokken, ook zijn er geen gelden op deposito geplaatst. Dit omdat de rentestanden voor deposito's korter dan 1 jaar 0% zijn.

5e. Continuïteitsparagraaf

De basis voor deze continuïteitsparagraaf is de goedgekeurde meerjarenbegroting 2021-2025. Deze is vastgesteld in december 2020. In de meerjarenbegroting is uitgegaan van de financiële prognose 2020 op basis van de cijfers tot en met augustus 2020. In de cijfers die in deze paragraaf gepresenteerd worden zijn de definitieve cijfers van 2020 doorerekend. De effecten die dit met zich meebrengt hebben vooral betrekking op de balans.

Leerlingaantallen en personele bezetting

De basis van de meerjarenbegroting wordt mede gevormd door de leerlingaantallen. Elk jaar wordt er in oktober een nieuwe leerlingenprognose opgemaakt en vastgesteld. Naast een doorrekening van het Planningsverband Groningen o.b.v. de 1 oktober telling wordt er ook een tweede berekening opgesteld op basis van de DUO-informatie. Daarbij wordt specifiek vastgesteld hoeveel leerlingen nu op de basisscholen in ons voedingsgebied zitten en wat de afgelopen jaren het marktaandeel van RSG Wolfsbos is geweest van die basisscholen. De uitkomst van beide berekeningen worden gemiddeld om tot een zo betrouwbaar mogelijke prognose te komen. Voor de komende jaren ziet de leerling ontwikkeling volgens de vastgestelde prognose er als volgt uit.

Leerlingprognose korte termijn 2019-2025							
Llgtelling per 1-10..	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Bekostigingsjaar	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
PVG Cijfers	1502	1473	1444	1464	1496	1480	1433
DUO Cijfers	1502	1473	1389	1392	1458	1479	1509
Verschil	0	0	55	72	38	1	-76
Gemiddeld PVG-DUO	1502	1473	1417	1428	1477	1480	1471

De witte kolom betreft het werkelijk aantal leerlingen per 1 oktober 2019. De oranje kolom betreft de 1 oktober van 2020, dit is exclusief de VAVO-leerlingen. De roze kolommen betreft de leerlingenprognose voor de jaren 2020 tot en met 2026. We houden in de telling rekening met 30 leerlingen die in 2020 nog in de ISK zitten, maar gefaseerd het reguliere onderwijs instromen. De overige ISK-leerlingen blijven buiten de telling.

Uit de leerlingenprognose komt naar voren dat de komende jaren het leerlingaantal daalt van 1473 in 2020 naar 1417 in 2021. Daarna is er tot 2024 weer een stijging tot 1480 leerlingen na 2024 is de verwachting dat we weer in een krimp situatie komen. Het fluctuerende leerlingaantal gaat gepaard met de ontvangen onderwijsbijdragen vanuit het Rijk. De benodigde inzet van medewerkers daalt en stijgt evenredig mee, hetgeen vraagt om strategische personeelsplanning. In onderstaande tabel is de inschatting gemaakt van de benodigde personele bezetting voor de komende jaren.

Kengetal (per augustus)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Personele bezetting in FTE							
- bestuur / management	9,82	8,62	7,62	7,62	7,62	7,62	7,62
- Onderwijzend personeel	100,84	91,88	83,54	84,06	88,19	88,57	87,28
- Ondersteunend / overig personeel	38,34	39,80	38,80	38,80	38,80	38,80	38,80
Totaal	149,00	140,30	129,96	130,48	134,61	134,99	133,70
Leerlingaantallen	1502	1473	1417	1428	1477	1480	1471

Het volgende overzicht laat het verloop van de leerlingaantallen zien in relatie met de rijksbijdrage en formatie.

Overzicht demografische krimp						
Bekostigingsjaar	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Leerling prognose aantal	1502	1473	1417	1428	1477	1480
Daling aantal leerlingen cumulatief	0	29	85	74	25	22
Leerling prognose - procenten	0%	98%	94%	95%	98%	99%
Rijksbijdrage normvergoeding	14.018.797	13.553.284	13.065.575	13.113.233	13.500.474	13.479.723
Inkomsten daling cumulatief	-	465.513	953.222	905.564	518.323	539.074
Aantal FTE per 1 augustus	140,30	129,96	130,48	134,61	134,99	133,70
Cumulatief	0	10,34	9,82	5,69	5,31	6,60

Het bovenstaand overzicht maakt duidelijk dat bij een dalend leerlingaantal de rijksbijdrage lager wordt. Daarnaast speelt het feit dat we vanaf 2022 te maken krijgen met de vereenvoudiging van de bekostiging, deze pakt voor RSG Wolfsbos negatief uit. Dit alles vormt een uitdaging voor het opstellen van een sluitende meerjarenbegroting. In de achterliggende periode zijn er tussen de stafhoofden en waarnemend directeur-bestuurder gesprekken gevoerd om daar met passende maatregelen en adequaat beleid op te anticiperen. De meerjarenbegroting die eind 2020 is vastgesteld is mede besproken met de financiële commissie van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad en de Raad van Toezicht.

In de meerjarenbegroting zijn door het management voorgenomen maatregelen genomen om tot een sluitende meerjarenbegroting te komen. De daling in formatie is op dit moment nog op te vangen door de flexibele schil en natuurlijk verloop.

Financiële cijfers

Staat van baten en lasten	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Baten						
Rijksbijdragen	15.614.239	15.317.874	14.654.844	14.738.492	14.628.452	14.608.065
Overige Rijksbijdragen	822.571	873.500	873.500	873.500	873.500	873.500
Overige Baten	417.465	450.727	503.131	449.927	337.527	338.221
Totaal baten	16.854.275	16.642.101	16.031.475	16.061.919	15.839.479	15.819.786
Lasten						
Personele lasten	12.991.577	12.512.373	11.440.745	11.585.867	11.745.132	11.701.338
Afschrijvingen	902.650	976.633	956.009	945.271	927.870	922.300
Huisvestingslasten	1.134.823	1.462.584	1.408.000	1.419.000	1.429.000	1.440.000
Overige lasten	1.943.651	2.060.805	2.124.254	2.059.320	1.661.653	1.668.384
Totaal lasten	16.972.701	17.012.395	15.929.008	16.009.458	15.763.654	15.732.022
Saldo baten en lasten	-118.426	-370.294	102.467	52.461	75.824	87.764
Saldo financiële huishouding	-114.629	-108.993	-95.310	-84.720	-74.130	-63.888
Totaal resultaat	-233.055	-479.287	7.157	-32.259	1.694	23.876

In 2021 komt de begroting uit op negatief € 479.287. Dit wordt veroorzaakt door de nog in te zetten Slob-gelden van € 249.000 vanuit de bestemmingsreserve. Een tweede oorzaak is een dempend effect op de formatie tot 1 augustus 2021. Vanaf 1 augustus en de jaren erna is de formatieve inzet weer geheel in lijn met de leerlingaantallen. Bij de Rijksbijdragen is er rekening gehouden met de vereenvoudiging bekostiging die per 1 januari 2022 ingevoerd wordt. Voor RSG Wolfsbos pakt deze negatief uit. Volgens de laatst bekende cijfers gaat het hier om een negatief effect van 0,8%. Daarbovenop komt nog de vaste voet van een nevenvestiging, een nevenvestiging moet minimaal 130 leerlingen (60 voor praktijkonderwijs) hebben om in aanmerking te komen voor de vaste voet. Uitgaande van de huidige leerlingaantal en prognose heeft de locatie Dikkenberg de komende jaren minder dan 130 leerlingen. In de meerjarenbegroting is daarom naast de negatieve verevening ook

rekening gehouden met de vaste voet van € 102.613 voor een nevenvestiging. Er komt een overgangsregeling, die bouwt in 4 jaar toe naar de nieuwe bekostiging. Op deze manier krijgt het schoolbestuur niet direct op 1 januari 2022 met het berekende herverdeeffect te maken.

RSG Wolfsbos is penvoerder van het Sterk Techniek Onderwijs regio Hogeveen, deze loopt tot en met 2023. In de begroting zijn de hiervoor beschikbare gelden opgenomen.

Het Coronavirus heeft ook impact op de begroting. In de begroting gaan we ervanuit dat de Corona gerelateerde kosten tot en met juli 2021 doorlopen. De verwachting is dat door terugdringen van het virus (testen en vaccineren) de school zelf minder of geen maatregelen meer hoeft te treffen. Het ministerie van OCW heeft daarnaast een aantal subsidie trajecten lopen. Eén daarvan betreft het weg werken van de leerachterstanden. RSG Wolfsbos heeft een bedrag van € 124.200 toegekend gekregen, dit bedrag is voor 2021 opgenomen in de begroting. Naast de genoemde subsidie is er ook een voorschot genomen op de subsidie "Hulp in de klas" hiervoor is een bedrag opgenomen voor de extra inleen van schoonmaakpersoneel. Ook in de investeringsbegroting is rekening gehouden met een bedrag voor eventuele Corona gerelateerde investeringen in de gebouwen.

In 2021 wordt er fors geïnvesteerd in ICT: we gaan over naar de nieuwe werkplek. Dit betekent dat alle vaste werkplekken eruit gaan en elke medewerker de beschikking krijgt over een Windows device. Er wordt dan volledig gewerkt vanuit Office 365. Over de komende jaren levert dit een forse besparing op aangezien we afstappen van de Citrix omgeving. De jaren erna hoeft er op deze manier minder geïnvesteerd te worden in automatisering waaronder in netwerk en servers. De afgelopen jaren hebben de eerstejaars leerlingen een device in bruikleen gekregen, voor de meerjarenbegroting is hier geen rekening meer mee gehouden. Vanaf het schooljaar 2021/2022 is het de bedoeling dat de ouders zelf via de school een Windows device kunnen aanschaffen. De school doet dan eenmalig een bijdrage. Indien de ouders dit niet kunnen betalen kunnen zij zich melden bij Stichting Leergeld Hogeveen. Op basis van een inkomenstoets wordt dan bepaald of ouders in aanmerking komen voor de verstrekking van een Windows device.

Eind 2019 is een nieuwe Strategisch Huisvestingsplan (SHP) opgeleverd voor de jaren 2020-2030. Het SHP geeft informatie over de in de komende periode te realiseren huisvestingsinitiatieven en aanpassingen. In 2020 is een nieuwe meerjarenonderhoudsplan (MJOP) opgesteld. In de begroting wordt rekening gehouden met beide stukken. Wat betreft de investeringen is alleen het strikt noodzakelijke opgenomen. In 2021 zal er visie ontwikkeld worden over de toekomstige huisvesting van RSG Wolfsbos.

De meerjarenbalans ziet er als volgt uit.

Balans per 31/12	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Activa						
Vaste activa						
Materiele vaste activa	8.381.871	8.098.292	7.497.052	6.902.901	6.274.328	5.953.644
Vlottende activa						
Vorraden	1.180	0	0	0	0	0
Vorderingen	270.172	270.172	270.172	270.172	270.172	270.172
Liquide middelen	4.365.156	4.028.384	4.672.433	5.260.426	5.715.335	6.065.185
Totaal activa	13.018.379	12.396.847	12.439.656	12.433.499	12.259.836	12.289.000
Passiva						
Eigen vermogen						
Eigen vermogen	5.210.456	4.731.169	4.738.325	4.706.066	4.707.761	4.731.637
Bestemmingsreserve Nieuwbouw	1.482.860	1.776.860	2.080.860	2.395.860	2.720.860	3.056.860
Vreemd vermogen						
Voorzieningen	982.670	992.259	1.023.911	1.035.013	834.655	803.944
Langlopende schulden	2.700.000	2.400.000	2.100.000	1.800.000	1.500.000	1.200.000
Kortlopende schulden	2.642.393	2.496.560	2.496.560	2.496.560	2.496.560	2.496.560
Totaal passiva	13.018.379	12.396.847	12.439.656	12.433.499	12.259.835	12.289.000

De vaste activa dalen de komende jaren, de afschrijvingslasten zijn namelijk hoger de investeringen. De liquide middelen dalen in 2021 door de negatieve begroting. De jaren erna stijgen de liquide middelen, dit komt onder andere door de reservering voor nieuwbouw. Het eigen vermogen daalt in 2021 net als bij de liquide middelen door de negatieve begroting de jaren erna stijgt deze. De bestemmingsreserve nieuwbouw neemt met 1,5 miljoen euro toe. De langlopende schulden nemen elk jaar met € 300.000 af door de aflossing op deze lening.

De bijbehorende kengetallen op basis van bovenstaande staat van baten en lasten en balans laten de volgende getallen zien.

Kengetallen	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Liquiditeit	175%	172%	198%	222%	240%	254%
Solvabiliteit	59%	61%	63%	65%	67%	70%
Rentabiliteit	-1,38%	-2,88%	0,04%	-0,20%	0,01%	0,15%
Weerstandsvermogen	40%	39%	43%	44%	47%	49%
Huisvestingsratio¹	10,0%	12,0%	12,5%	12,6%	12,9%	13,1%
Huisvestingsratio²	10,0%	10,4%	10,8%	10,8%	11,1%	11,2%

Het kengetal liquiditeit laat in 2021 een lichte daling zien om daarna fors te stijgen. Dit heeft zoals uit de balans ook al blijkt te maken met de stijging van de liquide middelen. Ook de kengetallen solvabiliteit en weerstandsvermogen laten eenzelfde trend zien. De rentabiliteit laat in een aantal jaren een negatief getal zien, dit wordt veroorzaakt door de negatieve begroting voor dat jaar. De positieve jaren betekent een positieve begroting.

Voor de huisvestingsratio zijn 2 berekeningen opgenomen. In de begroting wordt er rekening gehouden met de reservering nieuwbouw, huisvestingsratio 1 is inclusief deze reservering. Als we deze "fictieve" lasten elimineren uit de begroting dan geldt de huisvestingsratio 2. Voor 2020 zijn de getallen hetzelfde aangezien we hier rekenen met het daadwerkelijk resultaat 2020. Hier is de reservering nieuwbouw al uit geëlimineerd. De ratio stijgt de komende jaren en komt hiermee boven de signaleringswaarde van OCW uit. Deze ratio blijft aandachtspunt voor RSG Wolfsbos. Door de doordecentralisatie huisvesting en de krimp is het onvermijdelijk dat de ratio stijgt. Aangezien de

huisvestingslasten overwegend vaste lasten betreffen, bewegen die niet mee met de ontwikkeling van de leerlingaantallen.

Huisvesting

We zijn ervan overtuigd dat zowel nieuwbouw als renovatie prachtige kansen biedt voor onze school. Zo wordt gekeken naar nieuwbouwmogelijkheden voor de locaties Harm Smeenge en Dikkenberg. Maar ook naar renovatie van de huidige schoolgebouwen, onder andere op het gebied van verduurzaming en binnenklimaat. Rond juni 2021 zal eerst op basis van leerling prognoses, financiële mogelijkheden en kwaliteitsaspecten (o.a. duurzaamheid en binnenklimaat) een besluit genomen worden over de financiële haalbaarheid van beide mogelijkheden.

Als op basis van bovenstaande uitgangspunten blijkt dat nieuwbouw of renovatie financieel realistisch is, zal gestart worden met het tweede deel van het proces. In dit deel van het proces willen we inventariseren welke mogelijkheden en kansen er liggen op het gebied van onderwijshuisvesting en onderwijsontwikkeling. Op deze manier willen we voor onze leerlingen, ouders en medewerkers een gefundeerd plan maken zodat we met elkaar kunnen bouwen aan een toekomstbestendig RSG Wolfsbos.

Voor de toetsing wordt het onderstaande afwegingskader nieuwbouw of renovatie gebruikt, bestaande uit de acht onderstaande kaders.

1. Financieel
2. Gebouw
3. Ruimtelijk/locatie/planologisch
4. Onderwijs/samenwerkingsconcepten
5. Maatschappelijk
6. Bestuurlijk/politiek
7. Juridisch
8. Planning en overige risico's

ICT

De afgelopen drie jaren hebben we geïnvesteerd in het beschikbaar stellen van devices voor onze leerlingen. Naast het beschikbaar stellen van de apparatuur besteden we voortdurend aandacht aan de beschikbaarheid en kwaliteit van onze netwerken.

In 2020 zijn wij gestart met het uitfasen van onze Citrixomgeving. Net als de lesgevende collega's zullen ook onze stafcollega's in 2021 volledig overstappen op het gebruik van Teams. Uiteraard met de nodige ondersteuning van de afdeling ICT. Een belangrijke stap voorwaarts die het plaats, tijd en device onafhankelijk werken mogelijk maakt. We verwachten de overstap naar Teams voor de zomervakantie van 2021 af te ronden.

Het contract met de huidige leverancier die ons in deze transitie begeleidt, loopt af. Het aanbestedingstraject voor het onderhouden en ontwikkelen van onze IT-omgeving wordt in 2021 afgerond.

5f. Risicoparagraaf

Aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Wij werken vanuit de bedoeling zoals omschreven in ons schoolplan. Daarnaast hanteren we een planning- en control cyclus en hebben we voor afzonderlijke onderwerpen separate procesplanningen, zoals formatieproces, rapportages en jaarverslag. Daarnaast wordt er door ons flink geïnvesteerd in verbetering van onze kwaliteit: inhoudelijk en procesmatig.

We kennen een governance structuur waarbinnen de belangrijkste onderwerpen worden besproken met de schoolleiding, de medezeggenschapsraad, de onderwijs- en auditcommissie van de Raad van Toezicht en de gehele Raad van Toezicht. Dit betreft onder andere onderwerpen over onderwijs, personeel, huisvesting en financiën.

Dan een beknopte toelichting op onze planning en control-cyclus. Dit betreft onder andere: jaarlijkse meerjarige leerlingenprognose, meerjarenbegroting, meerjareninvesteringsbegroting, liquiditeitsprognose, verantwoording over de financiële cijfers en prognoses, jaarverslag en jaarrekening. Dat betreft de financiële kant. In deze cyclus staan ook jaarlijks terugkerende onderwerpen vermeld, zoals PTA's, andere onderwijscomponenten en HRM-aspecten.

Daarnaast controleert onze accountant jaarlijks door middel van de interimcontrole de werking van de administratieve organisatie. In 2019 is er door ons een fraude risicoanalyse opgesteld; het is belangrijk om ons als organisatie bewust te zijn van eventuele frauduleuze handelingen. In de frauderisicoanalyse is een duidelijke scheiding gemaakt tussen financiële en imago risico's. Per risico's zijn de beheersmaatregelen benoemd die genomen worden om de risico's zoveel mogelijk te voorkomen.

Risicomanagement

Naast bovenstaande wordt er gewerkt met een strategische risicoanalyse, deze is onderdeel van de PDCA-cyclus en wordt elk jaar bijgesteld. In de risicoanalyse worden de risico's in kaart gebracht, hierbij wordt een schatting gemaakt hoe groot de kans is dat de betreffende risico zich gaat voordoen. Naast de kans wordt een schatting gemaakt van het verlies c.q. de financiële impact die optreedt als het risico zich voordoet. De risico-score wordt bepaald door de kans te vermenigvuldigen met de impact. De uitkomst van de totale risico-score bepaalt het weerstandsvermogen van de organisatie. Het weerstandsvermogen is in feite het vrij beschikbaar eigen vermogen van de organisatie. Vermogen, dat beschikbaar is om een eventuele financiële tegenvaller af te dekken. De strategische risico's zijn onder te verdelen in 3 categorieën:

1. Risico's samenhangend met onderwijs
2. Risico's samenhangend met personeel
3. Risico's samenhangend met bedrijfsvoering, financiën en huisvesting.

De totale risico-score voor ultimo 2020 komt uit op € 2.404.500

De 5 risico's met de hoogste risico scores zijn:

Risico	Beheersmaatregelen
Verlies marktaandeel en krimp in de regio verloopt sneller dan verwacht	- Inzetten op PR - Motto: Wij zien jou verder uitwerken - Vaker in het nieuws - Nieuwe website

	- Meer (vernieuwend) doen met toeleverende scholen - Verkennen samenwerkingen met onderwijspartners - Strategische personeelsplanning - Terugwinnen leerlingen uit grensregio's
Onderwijsaanbod wordt te smal	- Uitbreiden samenwerkingen met onderwijspartners en bedrijfsleven - Flexibilisering - Samenvoegen opleidingen en/of jaarklassen
Onvoldoende samenwerking ketenpartners	- Nog meer in gesprek gaan met ketenpartners - Relatie onderhouden
Onvoorspelbare overheid en invloeden externe partijen	- Meer invloed uitoefenen op landelijke overheid via werkgeversvereniging en belangenorganisaties - Direct acteren op aankondigingen door in gesprek te gaan met decentrale overheid
Gebouwenbestand sluit niet aan bij vernieuwend onderwijs	- Onderzoek naar renovatie/nieuwbouw

Ondersteuning en advisering door de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht heeft onder andere tot taak de jaarlijkse exploitatie- en investeringsbegroting, het bestuurs- en het financiële jaarverslag goed te keuren. De directeur-bestuurder maakt jaarlijks met de Raad van Toezicht afspraken over de financiële normen en streefwaarden. De directeur-bestuurder verantwoordt zich middels financiële rapportages (prognoses), begrotingsbesprekingen en het financiële jaar- en bestuursverslag over het gevoerde beleid. Dit gebeurt in overleggen met de auditcommissie van de Raad van Toezicht. Hierover wordt ook gesproken tijdens de vergaderingen van de Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht heeft in dit verband de taak de begroting en het financiële jaarverslag goed te keuren.

6. Jaarrekening

6a. Grondslagen voor de jaarrekening 2020

Algemeen

Juridische vorm en voornaamste activiteiten

De organisatie betreft een stichting statutair gevestigd te Hoogeveen en haar voornaamste taak is het verzorgen van openbaar voortgezet onderwijs in de gemeente Hoogeveen.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode gelijk aan het betreffende kalenderjaar.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn en met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn, evenals voorgaande jaren, gebaseerd op historische kosten.

Continuïteit

Deze jaarrekening is ondanks corona opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen de nominale waarde.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de organisatie.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: verstrekte leningen en overige vorderingen, geldmiddelen en overige financiële verplichtingen.

De stichting maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Tevens is geen sprake van in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten, die separaat van het basiscontract verwerkt dienen te worden.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien instrumenten bij de vervolgwaardering niet worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Debiteuren en overige vorderingen

Debiteuren en overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindervingsverliezen.

Geldmiddelen

Geldmiddelen bestaan uit kas- en banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. De geldmiddelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Crediteuren, langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Crediteuren, langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode.

Schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar worden aangeduid als kortlopend. Schulden worden niet gesaldeerd met activa. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Materiële vaste activa

De gebouwen en terreinen, inventaris en apparatuur en andere vaste bedrijfsmiddelen worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs plus bijkomende kosten onder aftrek van lineaire afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van economische levensduur.

Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht.

De aankoop van boeken wordt niet geactiveerd. De boeken worden direct in de kosten genomen.

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

In 2020 zijn de afschrijvingstermijnen voor de gebouwen (met uitzondering de Meander) gezet op de levensduur van de gebouwen.

De volgende maximale afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Gebouwen : 2,5 - 5 %

Inventaris en apparatuur

- Inventaris : 10%
- Computerapparatuur : 20%
- Digiborden : 10%
- Netwerk en server : 12,5%
- Kantoormeubilair : 6,7%
- Schoolmeubilair : 5%

Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Vorderingen

De grondslagen voor de waardering van vorderingen en effecten zijn beschreven onder het hoofd Financiële instrumenten. Voor onderwijsinstellingen vallende onder de WVO is het op basis van artikel 5 van de (Gewijzigde) Regeling “Onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging voortgezet onderwijs” (kenmerk: WJZ-2005/54063802 en kenmerk VO/F-2006/1769) toegestaan een vordering op te nemen op de Ministerie van OCW. Hiervan is geen gebruik gemaakt. Volstaan wordt met de vermelding in de toelichting onder de “niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen”.

Liquide middelen

De grondslagen voor de waardering van vorderingen en effecten zijn beschreven onder het hoofd Financiële instrumenten.

Eigen vermogen

Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als eigenvermogensinstrumenten, worden gepresenteerd onder het eigen vermogen.

Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserves en bestemmingsreserves. Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen.

De algemene reserve bestaat uit de reserves die ter vrije beschikking staan van de Raad van Toezicht. De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid.

Voorzieningen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van:

- Een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd.

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Voorziening jubilea

De voorzieningen voor jubilea dienen ter egalisatie van de kosten van de 25- en 40 jarige jubilea. Hiertoe wordt per medewerker een evenredig deel van de verwachte uitkering gedoteerd, vermenigvuldigd met de verwachte kans dat medewerker ten tijde van het jubileum in dienst is van de organisatie. Er wordt uitgegaan van de contante waarde. Uitgekeerde jubileumgratificaties worden ten laste van de voorziening gebracht.

Voorziening wachtgeld

De voorziening dient ter dekking voor toekomstige kosten voortvloeiende uit de aansprakelijkheid van 25% van de uitkeringslast voor werknemers die na het einde van hun dienst verband een uitkering krijgen in het kader van de WW. Hiertoe is per (ex-) medewerker die een uitkering krijgt een inschatting gemaakt van de hoogte en de duur van de uitkering.

Voorziening Persoonlijk Budget (PB50)

De voorziening dient ter dekking voor toekomstige kosten voortvloeiend uit de in augustus 2014 afgesloten nieuwe CAO VO inzake het Levensfasebewust Personeelsbeleid. Medewerkers krijgen elk schooljaar een individueel keuzebudget van 50 klokuren die zij naar eigen believen mogen inzetten voor verlof, pensioen, kinderopvang of kunnen laten uitbetalen.

Voorziening groot onderhoud

De voorziening dient ter dekking voor toekomstige onderhoudsuitgaven. De basis is een meerjaren onderhoudsinventarisatie voor de komende 20 jaren. Jaarlijks wordt ter egalisatie van de uitgaven een dotatie ten laste van de exploitatie gebracht, terwijl de werkelijke kosten rechtstreeks aan de voorziening worden onttrokken.

Kortlopende schulden

De grondslagen voor de waardering van vorderingen en effecten zijn beschreven onder het hoofd Financiële instrumenten. Overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen (waaronder geoormerkte bijdragen) en nog te betalen bedragen ter zake van lasten die aan een verstreken periode zijn toegekend. Van bedragen die voor meerdere jaren beschikbaar zijn gesteld, wordt het nog niet bestede gedeelte op deze post aangehouden. Vrijval ten gunste van de staat van baten en lasten geschiedt naar rato van de besteding.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Bij de bepaling van het resultaat wordt, met inachtneming van de waarderingsgrondslagen zoals opgenomen in RJ 660 (Onderwijsinstellingen), het baten- en lastenstelsel gehanteerd. De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en –subsidies

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies uit hoofde van de lumpsum bekostiging worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten.

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies uit hoofde van specifieke doelbekostigingen, waaronder tweede- en derdegeldstromen, worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra zij zijn ontvangen of zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de stichting zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Bijdragen ter compensatie van door de stichting gemaakte lasten worden systematisch als baten in de staat van baten en lasten opgenomen in dezelfde periode als die waarin de lasten worden verantwoord, indien deze bijdragen betrekking hebben op het specifieke doel.

Overige baten

De post 'Overige baten' omvat onder andere de baten uit hoofde van de verhuur van accommodaties, ontvangsten uit hoofde van ouderbijdragen en de baten ingevolge de detachering van medewerkers. Baten worden genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Vooruit ontvangen baten worden als overlopende passiva in de balans opgenomen.

Personeelsbeloningen

Onder personeelslasten zijn begrepen de in het boekjaar verschuldigde salarissen, sociale lasten, pensioenpremies, inleenkrachten en overige personeelskosten, verminderd met de ontvangen uitkeringen van sociale fondsen.

Voor de medewerkers van de organisatie is een pensioenregeling getroffen die te kwalificeren is als een toegezegde pensioenregeling. De stichting is aangesloten bij het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP). Het ABP is het bedrijfstakpensioenfonds voor overheidswerkgevers, waaronder onderwijsinstellingen. Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

Immateriële vaste activa inclusief goodwill en materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de overige lasten.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

6b. Balans per 31 december na resultaatsbestemming

bedragen x 1.000*

1	Activa	31-12-2020	31-12-2019
1.1	Vaste activa		
1.1.2.	Materiële vaste activa		
	Gebouwen	6.898	7.468
	Inventaris en apparatuur	1.484	1.531
	Totaal vaste activa	8.382	8.999
1.2	Vlottende activa		
1.2.1.	Vorraden		
	Gebruiksgoederen	1	1
1.2.2.	Vorderingen		
	Debiteuren	7	35
	Overige vorderingen	123	172
	Overlopende activa	140	167
		270	374
1.2.4.	Liquide middelen	4.365	3.788
	Totaal vlottende activa	4.637	4.163
	Totaal activa	13.018	13.163

*in verband met afronden op duizendtallen kan er een afrondingsverschil ontstaan

bedragen x 1.000*

2	Passiva	31-12-2020	31-12-2019
2.1.	Eigen vermogen		
	Algemene reserve	4.394	4.908
	Bestemmingsreserves	2.299	2.019
	Totaal eigen vermogen	6.693	6.926
2.2.	Voorzieningen		
	Overige voorzieningen	983	976
		983	976
2.3.	Langlopende schulden		
	Ministerie van Financiën	2.700	3.146
2.4.	Kortlopende schulden		
	Crediteuren	350	285
	Belastingen en premies Soc.Verz.	518	495
	Pensioenpremies	158	168
	Overige kortl. schulden	479	175
	Overlopende passiva	1.138	991
		2.642	2.114
	Totaal Passiva	13.018	13.163

*in verband met afronden op duizendtallen kan er een afrondingsverschil ontstaan

6c. Staat van Baten en Lasten

bedragen x 1.000*			
	Realisatie 2020	Begroot 2020	Realisatie 2019
3 <u>BATEN</u>			
3.1. Rijksbijdrage	15.614	15.132	16.274
3.2. Overige overheidsbijdragen en subsidies	823	874	971
3.5. Overige baten	417	635	744
<i>SOM DER BATEN</i>	<u>16.854</u>	<u>16.641</u>	<u>17.989</u>
4 <u>LASTEN</u>			
4.1. Personele lasten	12.992	12.411	13.214
4.2. Afschrijvingen	903	927	868
4.3. Huisvestingslasten	1.135	1.348	1.254
4.4. Overige lasten:			
4.4.1. - Administratie, beheer en bestuur	838	769	721
4.4.2. - Inventaris en apparatuur	64	68	113
4.4.3. - Leer- en hulpmiddelen	553	774	819
4.4.5. - Algemene kosten	260	299	135
Overige lasten	1.715	1.910	1.788
4.5	228	249	20
<i>SOM DER LASTEN</i>	<u>16.973</u>	<u>16.845</u>	<u>17.144</u>
<u>SALDO BATEN EN LASTEN</u>	<u>-118</u>	<u>-203</u>	<u>844</u>
Rentebaten	0	0	0
Rente lasten	-115	-115	-119
6. <u>Financiële baten/lasten</u>	<u>-115</u>	<u>-115</u>	<u>-119</u>
<i>Netto resultaat</i>	<u>-233</u>	<u>-318</u>	<u>725</u>

*in verband met afronden op duizendtallen kan er een afrondingsverschil ontstaan

6d. Kasstroomoverzicht

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo Baten en Lasten	-118.426	844.489
Mutaties voorzieningen	6.382	49.689
Afschrijvingen	902.650	867.904
Mutaties werkkapitaal:		
- Voorraden	30	405
- Vorderingen	103.936	-65.347
- Kortlopende schulden	528.293	-197.410
- Overlopende rente	1.682	1.687
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	<u>1.424.548</u>	<u>1.501.417</u>
Ontvangen Interest	-	-
Betaalde interest	<u>-116.312</u>	<u>-121.083</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	1.308.237	1.380.335
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings materiële vaste activa	-308.554	-707.993
Desinvesteringen/mutatie materiële vaste activa	<u>23.158</u>	<u>296.305</u>
Totale kasstroom uit investeringsactiviteiten	-285.396	-411.688
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Nieuw opgenomen leningen	-	-
Aflossing langlopende schulden	<u>-445.833</u>	<u>-145.833</u>
Totale kasstroom uit financieringsactiviteiten	-445.833	-145.833
Mutatie liquide middelen	<u><u>577.007</u></u>	<u><u>822.814</u></u>
Beginstand liquide middelen	3.788.147	2.965.334
Mutatie liquide middelen	<u>577.007</u>	<u>822.813</u>
Eindstand liquide middelen	<u><u>4.365.154</u></u>	<u><u>3.788.147</u></u>

6e. Toelichting op de onderscheiden posten van de balans

1. ACTIVA

1.1. Vaste activa

1.2. Materiële vaste activa

	Aanschaf tot 2020	Cumulatieve afschrijving	Boekwaarde 1-1-2020	Investering	Desinvestering/ Mutaties	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2020
1.1.2.1. Gebouwen (40 jaar)	3.517.016	1.034.893	2.482.123	0	0	108.345	2.373.778
1.1.2.1. Gebouwen (20 jaar)	8.965.190	3.979.557	4.985.632	0	3.930	457.818	4.523.884
	12.482.206	5.014.450	7.467.755	0	3.930	566.163	6.897.662
1.1.2.4. Inventaris en apparatuur	3.317.003	1.785.634	1.531.370	308.554	19.228	336.487	1.484.210
Totaal	15.799.209	6.800.084	8.999.125	308.554	23.158	902.650	8.381.871
Totaal Vaste Activa	15.799.209	6.800.084	8.999.125	308.554	23.158	902.650	8.381.871

In 2020 is er voor totaal € 308.554 geïnvesteerd: onder andere in nieuwe devices voor eerstejaars leerlingen en diverse lokalen zijn voorzien van nieuw meubilair. De desinvestering/mutaties betreft afboeking van de niet meer in gebruik zijnde activa.

1.2. Vlottende activa

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
1.2.1. Voorraden		
1.2.1.1. Voorraden	1.180	1.210
Totaal	1.180	1.210

De voorraden betreffen de VVV-bonnen ten behoeve van afscheid/jubileum van personeel of als presentje voor gastlessen.

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
1.2.2. Vorderingen		
1.2.2.1. Debiteuren	7.430	35.190
1.2.2.2. Vordering op OCW	0	2.835
1.2.2.3. Vordering op gemeenten	30.000	30.000
1.2.2.10. Overige vorderingen	93.124	139.081
1.2.2.12. Vooruitbetaalde kosten	41.032	65.398
1.2.2.15. Overlopende activa overig	98.587	101.604
Totaal	270.172	374.108

De vorderingen hebben een looptijd van korter dan een jaar.

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
1.2.4. Liquide middelen		
1.2.4.1. Kasmiddelen	1.426	6.852
1.2.4.2. Tegoeden op bankrekeningen	2.350	3.632
1.2.4.3. Rekening courant tegoed Schatkistbankieren	4.361.380	3.777.664
Totaal	4.365.155	3.788.147

2. Passiva

2.1. Eigen vermogen

	Saldo	Exploitatie-	Overige	Saldo
<u>Publieke reserves</u>	1-1-2020	resultaat	Mutaties	31-12-2020
2.1.1.1. Algemene reserve	4.907.527	-513.615	0	4.393.912
2.1.1.2. Bestemmingsreserve nieuwbouw	1.208.116	274.744	0	1.482.860
2.1.1.2. Bestemmingsreserve Slob-gelden	249.253	0	0	249.253
<u>Private reserves</u>				
2.1.1.3. Reserve private activiteiten	561.474	5.816	0	567.290
Totaal bestemmingsreserves	2.018.844	280.560	0	2.299.404
Totaal eigen vermogen	6.926.371	-233.055	0	6.693.316

In 2020 zijn er nog geen gelden ingezet vanuit de ontvangen convenantsmiddelen uit 2019 (Slob-gelden). Deze zullen in 2021 ingezet worden.

2.2 Voorzieningen

	Saldo	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Rente	Saldo	Onderverd. saldo	31-12-2020
<u>Overige voorzieningen</u>	1-1-2020				mutatie	31-12-2020	deel < 1 jaar	deel > 1 jaar
2.2.1.2. Voorziening PB50	314.500	144.935	102.341	8.835	0	348.259	108.259	240.000
2.2.1.4. Jubileumvoorziening	204.169	999	14.340	0	0	190.828	28.013	162.815
2.2.1.5. Voorziening Wachtgeld	182.753	0	56.469	10.598	0	115.685	76.353	39.332
Totaal personele voorziening	701.422	145.934	173.151	19.433	0	654.772	212.625	442.147
2.2.3. Voorziening Groot Onderhoud	274.866	175.000	121.969	0	0	327.897	209.058	118.839
Totaal	976.287	320.934	295.120	19.433	0	982.669	421.683	560.986

De voorziening persoonlijk budget (PB50) wordt elk jaar per 31 juli opgemaakt. Op 31 juli zat er voor € 8.835 te veel uren in de pot, deze zijn vrijgevallen. De voorziening wachtgeld is per 31 december opgemaakt. Op basis van de laatste schattingen is de verwachting dat we de komende jaren minder ww-lasten hebben en is er een bedrag van € 10.598 vrijgevallen.

2.3 Langlopende schulden	Schulden aan Financiën	Uitsplitsing LL-schulden	
		lening 2009	lening 2010
Begin van de periode 31-12-2019			
Stand langlopend deel, begin van de periode	3.145.833	145.833	3.000.000
Stand kortlopend deel, begin van de periode	145.833	145.833	-
Stand totale schuld, begin van de periode	3.291.666	291.666	3.000.000
Verloop 01-01-2020 t/m 31-12-2020			
Aangegane leningen in de verslagperiode			
Aflossing in de verslagperiode	145.833	145.833	-
Einde van de periode 31-12-2020			
Stand totale schuld, einde van de periode	3.145.833	145.833	3.000.000
Stand kortlopend deel, einde van de periode	445.833	145.833	300.000
Stand langlopend deel, einde van de periode	2.700.000	0	2.700.000
Bedrag looptijd 1 tot en met 5 jaar	1.500.000		1.500.000
Bedrag looptijd meer dan 5 jaar	1.200.000		1.200.000
Effectieve rentevoet in de verslagperiode	3,48% & 3,53%	3,48%	3,53%

RSG Wolfsbos maakt gebruik van Schatkistbankieren. Leningen zijn derhalve ook aangegaan bij het Ministerie van Financiën. Deze leningen zijn aangegaan ter financiering van de nieuwbouw en verbouw activiteiten. Lening 2009 was oorspronkelijk groot € 1.750.000 met een looptijd van 12 jaar. De aflossing geschiedt in 12 gelijke termijnen. Lening 2010 is groot € 3.000.000 en kent een looptijd van 20 jaar. Vanaf 2021 wordt er begonnen met aflossen in 10 gelijke jaarlijkse termijnen.

2.4 Kortlopende schulden	31-12-2020	31-12-2019
2.4.4. Schulden aan OCW	9.828	0
2.4.5. Schulden aan Ministerie van Financiën	445.833	145.833
2.4.8. Crediteuren	350.346	284.995
2.4.9. Belastingen en premies sociale verzekeringen	517.687	494.773
2.4.10. Pensioenen	158.000	168.370
2.4.12. Overige kortlopende schulden	23.189	29.064
2.4.14. Vooruitontvangen subsidies OCW	400.967	209.375
2.4.16. Vooruitontvangen bedragen	23.758	123.486
2.4.17. Vakantiegeld en vakantiedagen	422.369	427.544
2.4.18. Te betalen interest	1.692	3.374
2.4.19. Overige overlopende passiva	288.723	227.286
Totaal	2.642.393	2.114.100

De kortlopende schulden zijn gestegen ten opzichte van 2019. Twee van de belangrijkste oorzaken zijn de schulden aan het Ministerie van Financiën: dit betreft het kortlopend deel op de leningen. Ook de vooruitontvangen subsidies OCW laten een stijging zien, dit wordt veroorzaakt door de subsidies voor leerachterstanden en sterk techniek onderwijs. De vooruitontvangen bedragen laten een daling zien van € 100.000, dit heeft met de ouderbijdragen te maken. Vanwege Corona gaan onder andere de werkweken niet door.

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan een jaar.

Financiële instrumenten

Algemeen

De stichting maakt in de normale bedrijfsuitvoering gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de onderneming blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen. De stichting handelt niet in de financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken.

Kredietrisico

De stichting schat het risico op de inbaarheid van de vorderingen verwaarloosbaar.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De stichting heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, effecten, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

6f. Model G Verantwoording subsidies

G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt.

Toewijzing

De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschik king geheel uitgevoerd en afgerond

Kenmerk Datum

Lerarenbeurs 1007814-1 20-9-2019 Ja
Doorsroomprogramma PO-VO DPOVO017041 20-12-2017 Ja
Doorsroomprogramma PO-VO DPOVO19037 22-8-2019 Nee
Technisch VMBO 923777-1 21-8-2018 Nee
Inhaal-en ondersteuningsprogramma's onderwijs 2020-2021 10P2-13737-VO 16-10-2020 Nee

G2A. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, aflopend per ultimo verslagjaar.

Omschrijving

Toewijzing

Bedrag van de toewijzing

Ontvangen t/m vorig verslagjaar

Totale subsidieabele kosten t/m vorig verslagjaar

Saldo per 1 januari verslagjaar

Ontvangen in verslagjaar

Subsidieabele kosten in verslagjaar

Te verrekenen per 31 december verslagjaar

Totaal

Totaal

0

0

0

0

0

0

0

G2B. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, doorlopend tot in een volgend verslagjaar.

Omschrijving

Toewijzing

Bedrag van de toewijzing

Ontvangen t/m vorig verslagjaar

Totale subsidieabele kosten t/m vorig verslagjaar

Saldo per 1 januari verslagjaar

Ontvangen in verslagjaar

Subsidieabele kosten in verslagjaar

Saldo per 31 december verslagjaar

Sterktechniekonderwijs 2020-2023
STO19036 1-7-2019 1.748.450 0 0 0 472.554 319.530 153.024

Totaal

1.748.450

0

0

0

472.554

319.530

153.024

G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt

Toewijzing

Bedrag van de toewijzing

Ontvangen t/m vorig verslagjaar

Totale subsidieabele kosten t/m vorig verslagjaar

Saldo per 1 januari verslagjaar

Ontvangen in verslagjaar

Subsidieabele kosten in verslagjaar

Saldo per 31 december verslagjaar

Kenmerk Datum

Totaal

0

0

0

0

0

0

0

6g. Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Vordering op OCW

In 2006 is de lumpsum bekostiging ingevoerd. Een consequentie hiervan was dat de vakantie-uitkering over de periode mei tot en met december 2006 niet werd uitgekeerd. Deze komt pas tot uitkering op het moment dat de school ophoudt te bestaan. Dit zal hoogstwaarschijnlijk niet voorkomen. De vordering op OCW heeft daardoor materieel gezien geen waarde. Om de vordering toch in beeld te houden, is ervoor gekozen om een latente vordering op te nemen.

Het betreft:	19IW (RSG Wolfsbos)	7,5% van € 9.728.033,84 =	€ 729.603
	06DT (De Meander)	7,5% van € 827.101,01 =	€ 62.033
	Totaal		€ 791.636

Verplichtingen

RSG Wolfsbos heeft onderstaande meerjarige contracten lopen ten behoeve van haar activiteiten.

Leverancier	Omschrijving	Startdatum	Einddatum	Jaarlijkse termijn
Van Dijk	Boekenfonds	1-3-2019	28-2-2022	300.000
Effektief	Schoonmaak dienstverlening	1-8-2018	31-8-2022	255.000
Essent Energie	Elektra	1-1-2016	31-12-2021	129.000
Switch IT Solutions B.V.	Raamovereenkomst ICT	15-7-2016	14-7-2021	73.000
DVEP	Gas	1-1-2021	31-12-2025	65.000
Loyalis	Verzekering WGA-ERD	1-1-2020	31-12-2022	56.300
Acti Food	Voedingsmiddelen	1-1-2019	1-5-2021	46.000
Merces	Salarisadministratie	1-1-2018	31-12-2022	36.000
Canon	MF's	1-2-2014	31-1-2019	31.000
Brunel Nederland B.V.	ICT	15-7-2016	31-12-2020	30.000
Lanting	Eendaagse busreizen	1-8-2019	31-7-2021	29.000
Bechtle direct B.V.	Raamovereenkomst ICT	15-7-2016	14-7-2021	27.000
Hofsteenge Zeeman Groep b.v.	Accountantsdiensten	1-9-2019	1-9-2023	25.000
Elis Nederland	Toilet hygiëne	1-11-2020	31-10-2023	25.000
Zorg van de zaak	Inzet bedrijfsarts	1-11-2015	31-10-2021	20.500
Remondis Nederland b.v.	Afvalverwerking	19-8-2019	19-8-2024	20.000
Brite Wireless Expertise Buro	ICT	15-7-2016	31-12-2027	18.924

6h. Toelichting op de staat van baten en lasten

3 BATEN

	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
3.1. Rijksbijdrage			
3.1.1. Rijksbijdragen OCW	14.018.797	13.537.246	14.627.738
3.1.2. Overige subsidies OCW	1.292.547	1.225.007	1.081.313
3.1.3. Inkomstenoverdracht van rijksbijdragen	302.896	369.763	564.481
	<u>15.614.239</u>	<u>15.132.016</u>	<u>16.273.532</u>

Rijksbijdragen OCW

De rijksbijdragen vallen hoger uit dan begroot. De personele bekostiging is in 2020 verhoogd met 3,2%, dit ter dekking van de cao-verhoging. De materiële bekostiging is verhoogd met 1,75%. Naast voorgaande zijn er in de begroting 6 VAVO-leerling niet juist opgenomen en waren er ook 3 ISK-leerlingen niet begroot. Dit alles verklaart het verschil tussen begroting en realisatie.

Overige subsidies OCW

Onder de overige subsidies OCW staan de geoormerkte rijksbijdragen. In de begroting is voor het Sterk Techniek Onderwijs rekening gehouden met de STO-begroting voor het eerste jaar van € 425.761. In totaal is € 319.530 van deze subsidie gerealiseerd, hier zit een afwijking van € 106.231. Toch is de realisatie bij deze post hoger dan begroot, de reden hiervoor is de hogere bijdrage van de subsidie PO-VO € 23.000 en nog te besteden gelden voor Technisch VMBO € 56.500. Ook de prestatieboxgelden zijn verhoogd. In de begroting is uitgegaan van € 323,50 per leerling, dit bedrag is tot 2 maal toe verhoogd in 2020 naar € 341,00 per leerling: in totaal € 30.000. De maatwerkbekostiging laat een hoger resultaat zien van € 50.000, dit betreft onder andere de extra eenmalige bekostiging voor de leerachterstanden i.v.m. Corona. Deze subsidie is ingezet om de leerlingen vanuit de ISK die per 1 augustus zouden doorstromen naar het regulier onderwijs langer in de ISK-setting te houden.

Inkomensoverdracht van rijksbijdragen

Dit betreft de ontvangen doorbetalingen van rijksbijdragen van samenwerkingsverbanden. De realisatie is bijna € 67.000 lager dan begroot. Dit kan bijna volledig toegerekend worden aan de doorverwijzingen van leerlingen naar het VSO.

	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
3.2. Overige overheidsbijdragen en subsidies			
3.2.2. Overige gemeenten	822.571	874.000	970.998
	<u>822.571</u>	<u>874.000</u>	<u>970.998</u>

Realisatie wijkt af van de begroting, dit wordt veroorzaakt door een afboeking op de vordering van de ISK Claim.

3.5 Overige baten	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
3.5.1. Opbrengst verhuur	1.856	1.650	1.665
3.5.2. Detachering personeel	15.000	30.080	5.053
3.5.5. Ouderbijdragen	53.924	255.000	252.842
3.5.8. Verkoop (onderwijs) materialen	8.905	18.000	23.400
3.5.9. Opbrengst catering	28.120	55.000	55.889
3.5.10. Overige	309.660	275.656	405.174
	<u>417.465</u>	<u>635.386</u>	<u>744.023</u>

De totale overige baten zijn € 218.000 lager dan begroot. Bij de posten ouderbijdragen, verkoop materialen en opbrengst catering is dit volledig toe te schrijven aan de corona crisis. Vanaf 16 maart zijn de scholen dicht gegaan en zijn alle activiteiten geschrapt waaronder de werkweken. De post overige baten laat wel een hoger resultaat zien van € 34.000. Dit komt onder andere door de subsidie voor koudetechniek en het mobiliteitscentrum, de regionale samenwerking in het kader van het Lerarentekort.

4 LASTEN

4.1 Personele lasten	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
4.1.1. Lonen, salarissen, sociale- en pensioenlasten			
4.1.1.1. Lonen en salarissen	9.522.802	-	9.422.546
4.1.1.2. Sociale lasten	1.177.244	-	1.199.611
4.1.1.5. Pensioenlasten	1.476.711	-	1.557.431
	<u>12.176.756</u>	<u>11.600.811</u>	<u>12.179.589</u>
4.1.2. Overige personele lasten			
4.1.2.1. Dotaties personele voorzieningen	126.501	145.000	305.325
4.1.2.2. Lasten personeel niet in loondienst	495.397	332.904	551.521
4.1.2.3. Overige	268.478	378.000	320.288
	<u>890.376</u>	<u>855.904</u>	<u>1.177.134</u>
4.1.3. Ontvangen vergoedingen			
4.1.2.3. Overige uitkeringen (verminderingen)	-75.555	-35.000	-142.385
	<u>-75.555</u>	<u>-35.000</u>	<u>-142.385</u>
Totaal personeelslasten	<u>12.991.577</u>	<u>12.421.715</u>	<u>13.214.338</u>

De totale personeelslasten zijn € 560.000 hoger dan begroot. Dit wordt vooral verklaard door de nieuwe cao die in april tot stand is gekomen. Hierin is het salaris per 1 maart verhoogd met 2,75%, de eindejaarsuitkering met 0,6% en is er een eenmalige uitkering uitbetaald van € 750 naar rato van het dienstverband.

Ziektevervangingskosten waren € 157.000 hoger en de inleenkosten € 128.000. Per 1 augustus is er een demping op de formatie van 5 fte. Zie voor inzet van de formatie de continuïteitsparagraaf in het jaarverslag. Er zijn ook een aantal meevallers, zo is de dotatie aan voorzieningen lager dan begroot en zijn er meer personele uitkeringen ontvangen dan begroot. Ook de post overige personeelslasten is lager dan begroot: dit is toe te rekenen aan de corona crisis. Zo zijn de volgende budgetten niet volledig uitgeput, nascholingskosten, koffievoorziening, dienstreizen en de overige personeelskosten.

4.2 Afschrijvingen	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
4.2.2. Afschrijvingen materiële vaste activa	<u>902.650</u>	<u>926.751</u>	<u>867.904</u>
	902.650	926.751	867.904

De afschrijvingen vallen lager uit dan begroot, een groot aantal geplande investeringen is niet uitgevoerd in 2020. Ook hebben de investeringen gemiddeld genomen later in het jaar plaatsgevonden, hetgeen resulteert in lagere afschrijvingslasten.

4.3 Huisvestingslasten	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
4.3.1. Huurlasten	119.260	157.000	145.464
4.3.2. Verzekeringslasten	34.365	25.000	25.125
4.3.3. Onderhoudslasten (klein onderhoud)	109.228	108.000	129.043
4.3.4. Energie en water	224.243	212.500	223.372
4.3.5. Schoonmaakkosten	391.915	323.000	336.316
4.3.6. Belasting en heffingen	15.124	15.500	13.288
4.3.7. Dotatie voorziening onderhoud	175.000	175.000	325.000
4.3.8. Overige huisvestingslasten	<u>65.688</u>	<u>332.000</u>	<u>56.439</u>
	1.134.823	1.348.000	1.254.048

De huurlasten vallen lager uit. In de begroting was een doorbelasting meegenomen van de ISK. De ISK is onderdeel van de begroting en hierdoor is er geen sprake meer van een doorbelasting. In totaal gaat het hier om een bedrag van € 66.000. Er is een overschrijding op de huurlasten die wordt veroorzaakt door een naheffing van de buitensport door de gemeente Hoogeveen. Over de jaren 2017 t/m 2020 is een te laag tarief gebruikt door de gemeente.

De school valt met de verzekering huisvesting onder het mantelcontract van de gemeente Hoogeveen. Hier vond een nieuwe aanbesteding plaats, waardoor de brandverzekering een stuk hoger is uitgevallen. Ook zijn de WOZ-waardes van de gebouwen toegenomen: dit heeft ook direct effect op de verzekerde waarde van de gebouwen.

De kosten voor energie en water laten een verhoging zien van € 12.000. De gaskosten waren lager dan begroot, daarentegen stegen de elektrakosten: toe te rekenen aan corona. Doordat de ventilatiesystemen op 100% zijn gezet, stijgt het elektra verbruik.

De schoonmaakkosten zijn hoger uitgevallen: ook dit is toe te rekenen aan corona. Zo zijn er onder andere extra schoonmaakrondes en zijn er op alle locatie desinfectiezuilen en -middelen geplaatst.

De overige huisvestingslasten zijn lager dan begroot. In de begrote post zit de presentatieboeking van de reservering nieuwbouw. Het gaat hier om een bedrag van € 288.000, per saldo is er dan een overschrijding van bijna € 22.000. Dit wordt ook veroorzaakt door corona. Op elke locatie zijn automatische deurdrangers geplaatst, zodat de deuren automatisch openen.

4.4	Overige lasten	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
4.4.1.	Administratie en beheer	838.473	769.000	721.296
4.4.2.	Inventaris en apparatuur	64.141	68.000	112.736
4.4.3.	Leer- en hulpmiddelen	552.742	773.857	819.236
4.4.5.	Overige	259.819	298.811	134.507
		<u>1.715.175</u>	<u>1.909.668</u>	<u>1.787.774</u>

De realisatie bij administratie en beheer is hoger dan begroot. De licentiekosten waren te laag begroot, ook is aan hardware meer uitgegeven. Verder laten de post juridische kosten en consultancy allebei een overschrijding zien. De eerste heeft te maken met het geschil van RSG Wolfsbos met het Samenwerkingsverband passend onderwijs. De tweede komt door de invoering van de nieuwe werkplek.

De lagere uitputting van de begroting van de leer- en hulpmiddelen heeft te maken met corona. Zo is de post algemene leermiddelen niet uitgeput. Verder betreft het de private activiteiten die onder deze post geboekt worden: deze hebben i.v.m. corona niet plaatsgevonden.

De overige algemene lasten vallen lager uit, dit wordt veroorzaakt door het Sterk Techniek Onderwijs. In de begroting is rekening gehouden met een hoger bedrag. In totaal gaat het hier om een bedrag van € 63.000. Op een aantal posten is ook een overschrijding, zo is de post Arbo/veiligheid met € 7.000 overgeschreden. Ook dit heeft te maken met corona, zo zijn er testen ingekocht en hebben alle medewerkers een vergoeding ontvangen voor mondkapjes en een hesje gekregen. Ook is er een desinvestering geweest op de activa: alle niet in gebruik zijnde activa zijn afgeboekt.

Honoraria van de accountant

De volgende honoraria zijn ten laste gebracht van de organisatie, haar dochtermaatschappijen die zij consolideert, een en ander bedoel in artikel 2:382a BW.

Specificatie honorarium	2020	2019
4.4.1.1. Onderzoek jaarrekening	19.360	19.360
4.4.1.2. Onderzoek bekostigingsgegevens	3.025	3.025
4.4.1.4. Andere niet-controle dienst	2.299	2.299
	<u>24.684</u>	<u>24.684</u>

4.5	Doorbetaling aan schoolbesturen	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
4.5.3.	Overige doorbetalingen van rijksbijdragen	228.476	249.200	20.000
		<u>228.476</u>	<u>249.200</u>	<u>20.000</u>

De overige doorbetalingen van rijksbijdragen aan schoolbesturen betreft de subsidie PO-VO aan het primair onderwijs, de Sterk Techniek Onderwijsgelden aan de partners en de doorlopende leerlijnen subsidie VBMO-mbo aan het mbo.

6	Financiële baten en lasten	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
6.1	Financiële baten			
6.1.1.	Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	-	-	-
6.2	Financiële lasten			
6.2.1.	Rente lasten en soortgelijke lasten	114.629	114.629	119.396
		114.629	114.629	119.396
		114.629	114.629	119.396

De financiële lasten betreffen de rentelasten over 2020 van de langlopende leningen.

6i. WNT-normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

De WNT is van toepassing op Stichting openbaar voortgezet onderwijs Hoogeveen. Het voor onze Stichting toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 € 157.000. Dit betreft bezoldigingsmaximum klasse D (9-12 complexiteitspunten).

Criteria	Punten
1A. Driejaarsgemiddelde van de totale baten per kalenderjaar.	4
1B. Driejaarsgemiddelde van het aantal leerlingen, deelnemers of studenten.	2
1C. Het gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren.	4
Totaal complexiteitspunten	10

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2020		
bedragen x € 1	Mevr. E.I.D.M. Top	Dhr. K. Houwing
Functiegegevens	Directeur-bestuurder	Waarnemend directeur-bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 – 30/09	01/10 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	84.800	26.843
Beloningen betaalbaar op termijn	15.089	4.084
<i>Subtotaal</i>	<i>99.889</i>	<i>30.927</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	117.536	39.464
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging		
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2019		
bedragen x € 1	Mevr. E.I.D.M. Top	n.v.t
Functiegegevens	Directeur-bestuurder	
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	
Dienstbetrekking?	Ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	109.949	
Beloningen betaalbaar op termijn	19.552	
<i>Subtotaal</i>	<i>129.501</i>	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	152.000	
Bezoldiging	129.501	

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2020					
bedragen x € 1	Dhr. J.A. van Dalen	Dhr. J.H. Nicolai	Mevr. P.C. Tange	Dhr. A.J. Janssens	Mevr. E.Y. van Rijssen
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Bezoldiging					
Bezoldiging	4.500	3.000	3.000	3.000	3.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	23.550	15.700	15.700	15.700	15.700
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	4.500	3.000	3.000	3.000	3.000
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2019					
bedragen x € 1	Dhr. J.A. van Dalen	Dhr. J.H. Nicolai	Mevr. P.C. Tange	Dhr. A.J. Janssens	Mevr. E.Y. van Rijssen
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	11/07 – 31/12
Bezoldiging					
Bezoldiging	4.500	3.000	3.000	3.000	1.414
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	22.800	15.200	15.200	15.200	7.163

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Gegevens 2020	
bedragen x € 1	Mevr. E.I.D.M. Top
Functiegegevens	
Functie(s) bij beëindiging dienstverband	Directeur-bestuurder
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Jaar waarin dienstverband is beëindigd	2020
Uitkering wegens beëindiging van het dienstverband	
Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	45.519
Individueel toepasselijk maximum	75.000
Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	53.876
Waarvan betaald in 2020	37.697
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t. N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

De totaal uitkering wegens beëindiging dienstverband laat een hoger saldo zien dan overeengekomen. Dit verschil wordt veroorzaakt doordat de uitbetaling van de vakantie- en eindejaarsuitkering hierin is meegenomen.

6j. Voorstel bestemming van het exploitatiesaldo

Ingevolge de Wet op het voortgezet onderwijs wordt het resultaat van het verslagjaar verrekend met de reserves van de instelling. Stichting voortgezet onderwijs Hoogeveen kent geen statutaire winstbestemmingsregeling.

Vooruitlopend op het bestuursbesluit is het exploitatiesaldo over 2020 als volgt in de jaarrekening verwerkt.

Onttrokken aan de algemene reserve	€ 513.615 -/-
Toegevoegd aan de bestemmingsreserve nieuwbouw	€ 274.744
Toegevoegd aan de reserve private activiteiten	€ 5.816
Totaal	€ 233.055 -/-

6k. Overzicht verbonden partijen

Verbonden partijen (geen beslissende zeggenschap)

Samenwerking Esdal College Emmen, De Nieuwe Veste Coevorden, RSG Ter Apel, en Dr. Nassau College Assen.

De vijf openbare VO-scholen zijn een overeenkomst aangegaan tot samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering en (onderwijs) kwaliteit. De overeenkomst is in 2012 getekend door de bestuurders. In 2016 is het Dr. Nassau College toegetreden tot DOVOC (Drents Openbaar Voortgezet Onderwijs Combinatie).

Samenwerkingsverband 22.03

In verband met de invoering Passend Onderwijs is per 1 augustus 2014 de Stichting SWV-VO 22.03 opgericht. In deze stichting participeren twaalf scholen uit zuidwest Drenthe, waaronder RSG Wolfsbos.

6l. Gebeurtenissen na balansdatum

Geen.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de raad van toezicht van Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Hoogeveen

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Hoogeveen te Hoogeveen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Hoogeveen per 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.
- Zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2020 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020.

De jaarrekening bestaat uit:

1. De balans per 31 december 2020.
2. De staat van baten en lasten over 2020.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Hoogeveen zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de getrouwheid van de jaarrekening als geheel bepaald op € 337.000. De materialiteit is gebaseerd op 2% van de totale baten.

2021.193

CONTROLEVERKLARING

LAAN CORPUS DEN HOORN 200 - POSTBUS 8006 - 9702 KA GRONINGEN - 050 21 13 660

HZG ACCOUNTANTS & ADVISEURS IS EEN HANDELSNAAM VAN HOFSTEENGE ZEEMAN GROEP B.V. KVK NR. 55667945

De materialiteit voor de financiële rechtmatigheid is bepaald op € 492.000, deze materialiteit is gebaseerd op 3% van de totale publieke middelen, zoals voorgeschreven in paragraaf 2.1.3. 'Materialiteitstabel' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020. In deze paragraaf van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 zijn tevens voor diverse posten/onderwerpen een specifieke materialiteit en specifieke rapportagegrens opgenomen, die wij hebben toegepast.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2020. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met de raad van toezicht overeengekomen dat wij aan de Raad tijdens onze controle gecontroleerde afwijkingen boven de € 16.800 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Bestuursverslag
- Overige gegevens

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2. 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol 2020 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regelgeving jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude:
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijnhet in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.

- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 17 juni 2021

Hofsteenge Zeeman Groep B.V.
Was getekend: drs. E. Vriesen RA

Gegevens over de rechtspersoon

Naam instelling: Stichting openbaar voortgezet onderwijs Hoogeveen
Adres: Valkenlaan 1
Postadres: Postbus 199
Postcode / plaats: 7900 AD Hoogeveen
Telefoon: 0528 - 268636
Fax: 0528 - 266160
E-mail: info@wolfsbos.nl
Internetsite: www.wolfsbos.nl

Bestuurnummer: 13737

Contactpersoon: P.W. Potze
Telefoon: 0528-262621
E-mail: p.potze@wolfsbos.nl

Administratienummer 13737

naam	Brinnummer	sector
RSG Wolfsbos	19 IW	VO
De Meander	06 DT	VO

Ondertekening bestuursverslag

Opgemaakt d.d. 17 juni 2021

Naam: de heer dr. A.J. Koster
Functie: directeur-bestuurder

Vastgesteld d.d. 17 juni 2021

Naam: de heer dr. A.J. Koster
Functie: directeur-bestuurder

Naam: de heer drs. J.A. van Dalen
Functie: Voorzitter Raad v. Toezicht

Handtekening:

Handtekening:

Naam: de heer drs. ing. A.J. Janssens
Functie: lid Raad van Toezicht

Naam: de heer ing. J.H. Nicolai
Functie: lid Raad van Toezicht

Handtekening:

Handtekening:

Naam: mevrouw mr. P.C. Tange
Functie: lid Raad van Toezicht

Naam: mevrouw E.Y. van Rijssen
Functie: lid Raad van Toezicht

Handtekening:

Handtekening: